

සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහනේ
බලපෑම පිළිබඳ සමීක්ෂණය

ග්‍රාමසංවර්ධන අභ්‍යාස හා පර්යේෂණ ආයතනය
අංක 4/24,
කාසල් වීදිය,
කොළඹ 08

**සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහනේ
බලපෑම පිළිබඳ සමීක්ෂණය**

**ග්‍රාමසංවර්ධන අභ්‍යාස හා පර්යේෂණ ආයතනය
අංක 4/24,
කාසල් වීදිය,
කොළඹ 08**

**දුරකථන - 011 2678203 / 011 269557
ඉ-තැපෑල - slrdtri@gmail.com**

2023

අධ්‍යයන දායකත්වය

උපදේශකත්වය

නිලිණි සුරංගිකා කරස්නාගොඩ
අධ්‍යක්ෂ
ග්‍රාමසංවර්ධන අභ්‍යාස හා පර්යේෂණ ආයතනය

සම්බන්ධීකරණය

එම්.එස්.එස්.නස්ලි
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
ග්‍රාමසංවර්ධන අභ්‍යාස හා පර්යේෂණ ආයතනය

දත්ත විශ්ලේෂණය

ඩබ්.එච්.සිරිසේන	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
චිත්‍රා ජයසිංහ	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
ඩබ්. අනුෂා ප්‍රියන්තනී	-	සංවර්ධන නිලධාරී

වාර්තාව සැකසීම හා පරිගණකගත කිරීම

චිත්‍රා ජයසිංහ	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
ඩබ්. අනුෂා ප්‍රියන්තනී	-	සංවර්ධන නිලධාරී

වාර්තාව සැකසීමේ සහාය

සී.කේ.ඩබ්.අල්විස්	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
එච්.කේ.එන්.ප්‍රියශාන්ත	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී

දත්ත රැස් කිරීම

ඩබ්.එච්. සිරිසේන	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
චිත්‍රා ජයසිංහ	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
ඩබ්. අනුෂා ප්‍රියන්තනී	-	සංවර්ධන නිලධාරී
නිහාල් වීරසූරිය	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
සී.කේ.ඩබ්. අල්විස්	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
මංගලිකා වනසුන්දර	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
එච්.කේ.එන්.ප්‍රියශාන්ත	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
නිශාන්ත රණතුංග	-	සංවර්ධන නිලධාරී
නිසංසලා ප්‍රියංගනී	-	සංවර්ධන නිලධාරී
ප්‍රදීප් ලංකාපෙළ	-	සංවර්ධන නිලධාරී
සුභානි පියසිංහ	-	සංවර්ධන නිලධාරී
ආනන්ද ප්‍රේමසිරි	-	සංවර්ධන නිලධාරී
ඩී.ඒ.පී.දාස්වත්ත	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
එස්.එම්.යූ.බී. සමරකෝන්	-	පුහුණු හා පර්යේෂණ නිලධාරී
ජී. ජී.නිලකසේන	-	සංවර්ධන නිලධාරී
ඩබ්.ආර්.එන්.පී. විජේවර්ධන	-	සංවර්ධන නිලධාරී
පසන් වැත්තෑව මහතා	-	සංවර්ධන නිලධාරී

පටුන

මාතෘකාව	පිටු අංකය
01. වන පරිච්ඡේදය	1-4
1.1. සමීක්ෂණ මාතෘකාව	1
1.2. හැඳින්වීම	1
1.3. අධ්‍යයන ගැටළුව	2
1.4. අධ්‍යයන අරමුණු	2
1.4.1. ප්‍රධාන අරමුණ	2
1.4.2. සුවිශේෂී අරමුණු	2
1.5. අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය	2-4
1.5.1. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය	2-3
1.5.2. දත්ත රැස්කිරීම	3
1.5.3. දත්ත විශ්ලේෂණය	4
1.6. අධ්‍යයන සීමා	4
02. වන පරිච්ඡේදය	5-8
සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහන	
03 වන පරිච්ඡේදය	9-
දත්ත විශ්ලේෂණය හා අර්ථ නිරූපණය	
3.1. හැඳින්වීම	9
3.1.1. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය හැඳින්වීම	9-10
3.1.2. ජනගහනය	10-11
3.1.3. වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය	11-12
3.1.4. අධ්‍යාපනය	12-15
3.1.5. ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ව්‍යවසායකයින් වර්ගීකරණය	15-16
3.1.6. ව්‍යාපාරික ණයලාභී පවුල්වල සේවා නියුක්තිය	16-17
3.2. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව පවුල්වල ආදායම් වර්ගීකරණය	17-18
3.3. සමෘද්ධි ණයලාභී පවුල්වල රජයේ සහනාධාරයේ ස්වභාවය	19-21
3.4. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහන	21-23
3.4.1. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ සමෘද්ධි ණයලාභී සංඛ්‍යාව	23-24
3.4.2. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාර ස්වභාවය	25-27
3.4.3. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී ව්‍යාපාර ස්ථානගතවීම	27-

3.5. සේවා නියුක්ති ස්වභාවය හා ව්‍යාපාර ලියාපදිංචිය	29-32
3.5.1. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකයින්ගේ සේවා නියුක්ති ස්වභාවය	29-30
3.5.2. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි ස්වභාවය	30-32
3.6. ණයලාභී ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා සමෘද්ධි වැඩසටහනේ දායකත්වය	32-34
3.6.1. ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දී ඇති ණයමුදල් වර්ගීකරණය	34-35
3.6.2. ව්‍යවසායකයක ණය මුදල් වියදම් කළ ආකාරය	36-37
3.6.3. සමෘද්ධි ණය මුදල් ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රමාණවත් බව	37-38
3.6.4. ව්‍යාපාර සඳහා අතිරේක අරමුදල් සපයා ගත් ආකාරය	38-39
3.7. ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා බාහිර ආයතනවලින් ලැබුණ දායකත්වය	39-42
3.8. සමෘද්ධි ව්‍යවසායක ව්‍යාපාර තුළින් ලබන මාසික ආදායම	42-43
3.9. ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා සැලසුම්ගත වැඩසිලිවෙළක් ක්‍රියාත්මක වීම	44-45
3.10. ව්‍යාපාර ආදායම් වැඩිවීම පවුලේ ජීවන තත්වයට බලපා ඇති ආකාරය	45-47
04. වන පරිච්ඡේදය	48-51
නිගමන හා යෝජනා	
4.1. නිගමන	48-49
4.2. යෝජනා	50-51

01. පළමු පරිච්ඡේදය

1.1 සමීක්ෂණ මාතෘකාව :- සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහනේ බලපෑම

1.2. හැඳින්වීම

නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ බලයට පත් වූ රජයන් විසින් ගන්නා ලද අද්වර්ගී කළමනාකරණ තීන්දු හා 2019 වර්ෂය අවසානයේ සිට ගෝලීය වශයෙන් පැතිරෙන්නට වූ කොවිඩ් 19 වසංගතය හේතුවෙන් වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත මානව සමාජය තුළ ආර්ථික, සමාජීය හා දේශපාලනික වශයෙන් අර්බුදකාරී තත්ත්වයක් නිර්මාණයවී ඇත. ඒ හේතුවෙන් රට තුළ පෙර කවරදාටත් වඩා දිළිඳුකම හෙවත් දරිද්‍රතාව වර්ධනය වෙමින් පවතී. 2016 වර්ෂයේදී 6% ක් පමණ මට්ටමක පැවති දිළිඳු පවුල් ප්‍රතිශතය වර්තමානයේදී 23% පමණ දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින බොහෝ රටවලට මෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ද එලෙස ශීග්‍රයෙන් වර්ධනය වෙමින් පවත්නා දිළිඳුකම අවම කර ගැනීම ප්‍රබල අභියෝගයක් වී ඇත.

යටත් විජිත පාලනයෙන් මිදී නිදහස ලබාගත් පසු බලයට පත් වූ රජයන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතාව අවම කිරීම සඳහා විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. ඒ අතරින් 1995 වර්ෂයේ දී ආරම්භ කරන ලද සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය, දිළිඳුකම පිටුදැකීම සඳහා වන රජයේ ප්‍රමුඛතම සංවර්ධන වැඩසටහන ලෙස වර්තමානයේදී ක්‍රියාත්මකව පවතී. එම වැඩසටහන මගින් දිළිඳුකම පිටුදැකීමේ හා ආදායම් උත්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණ පෙරදැරිව ග්‍රාමීය අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාව සවිබලගැන්වීම සඳහා විවිධ ව්‍යාපෘතින් හඳුන්වා දී ඇත. දිළිඳුකම පිටුදැකීම උදෙසා වූ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට සමගාමීව දිළිඳු ප්‍රජාව සමාජ ආර්ථික වශයෙන් සවිබලගැන්වීම සඳහා අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාව ජාතික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට බද්ධ කර ගනිමින් ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය උසස්කරලීම සඳහා ස්වයං රැකියා ණය ආධාර ලබාදීම සමෘද්ධි වැඩසටහන මගින් අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාව වෙත සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය හරහා ස්වයං රැකියා ව්‍යාපෘති ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යාමට වසරක් පාසා විශාල ණය ප්‍රමාණයක් නිකුත් කරනු ලබයි.

රජය මගින් අඩු ආදායම්ලාභීන් වෙත එලෙස ලබා දෙන්නා වූ ව්‍යාපෘති ණයකළමනාකරණය කර ගනිමින් සාර්ථක ලෙස සුළු පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් බවට පත්වූවන් මෙන්ම ලබාගත් ණය මුදල් කළමනාකරණය කර නොගැනීම නිසා අසාර්ථකත්වයට පත් වූවන් පිළිබඳවද නිරන්තර වාර්තා වේ. ඒ අනුව රට මුහුණදී සිටින අර්බුදකාරී සමාජීය හා ආර්ථික වටපිටාව තුළ අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාව වෙත ලබාදී ඇති සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහනේ බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම කාලෝචිත වනු ඇත. එබැවින් සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ලබාදී ඇති ණය, ප්‍රතිලාභීන්ගේ ජීවන තත්ත්වය කෙරෙහි කෙසේ බලපා ඇත්ද? යන්න මෙම අධ්‍යයනය තුළින් විමසුමට ලක් කර ඇත.

1.3 අධ්‍යයන ගැටලුව

නිදහසින් පසු ගත වූ දශක හතක පමණ කාලය තුළ අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාව සමාජ ආර්ථික වශයෙන් සවිබලගැන්වීම සඳහා රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන අංශ මගින් විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති සිදුකර ඇත. එසේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද සංවර්ධන වැඩසටහන්වල/ ව්‍යාපෘතිවල යථා ස්වරූපය හඳුනාගෙන නව සංවර්ධන සංකල්ප හා ක්‍රමවේද ඔස්සේ ඉදිරි සංවර්ධන වැඩසටහන් පෝෂණය විය යුතු වුවත් අතීත වැඩසටහන් පිළිබඳව ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීම ප්‍රමාණවත් හා විධිමත් පරිදි සිදු නොවේ. එවැනි ප්‍රයත්නයන් අවමව සිදුවීම මෙම අධ්‍යයනයට හේතු පාදක වී ඇත.

1.4 අධ්‍යයන අරමුණු

1.4.1 ප්‍රධාන අරමුණ

සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අනුග්‍රහය යටතේ ක්‍රියාත්මක කර ඇති සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි ප්‍රතිලාභීන් විසින් එම ව්‍යාපෘතියේ ණය ආධාර ලබාදීම තුළින් අපේක්ෂා කරනු ලැබූ අරමුණු කොතෙක් දුරට සපුරාගෙන ඇත්ද? යන්න සොයා බැලීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණයි. එනම්, අධ්‍යයනයට භාජනය කරන ලද ප්‍රතිලාභීන් විසින් ස්වයං රැකියාවක් ලෙස භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය තුළින් කොතෙක් දුරට තම ආදායම ඉහළ නංවාගෙන තිබේද? තම ජීවන තත්ත්වයේ කෙබඳු වෙනසක් ඇති කරගෙන තිබේද? යන්න සොයා බැලීමයි.

1.4.2 සුවිශේෂී අරමුණු

- අධ්‍යයනයට භාජනය කළ ප්‍රතිලාභීන් තම නිෂ්පාදන කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව මුහුණපාන ගැටලු හඳුනා ගැනීම
- දත්ත හා තොරතුරු විශ්ලේෂණය කුළින් නිගමන හා යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම

1.5 අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

1.5.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශය

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 07 ක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 17 කින් සමෘද්ධි බැංකු කලාප 17 ක් මෙහි අධ්‍යයන ප්‍රදේශයට අයත් වේ. නියැදි ප්‍රදේශය පහත 1.1 වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

1.1 වගුව:- අධ්‍යයන ප්‍රදේශය

අනු අංකය	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	සමාදේශීය බැංකු කලාපය
01	කොළඹ	පාදුක්ක	ලියන්වල
		හෝමාගම	හෝමාගම
		කැස්බෑව	පිළියන්දල
		මහරගම	කොට්ටාව
		කඩුවෙල	මාලනේ
		කොළොන්නාව	හිඹුටාන
02	ගම්පහ	කැලණිය	කැලණිය
03	ගාල්ල	අක්මිමන	වලහන්දුව
04	කුරුණෑගල	නාරම්මල	අතුරුවල
05	මහනුවර	ගඟවටකෝරලය	මාපනාවතූර
		උඩුනුවර	ගඩලාදෙණිය
		හතරලියද්ද	සංගරාජපුර
		යටිනුවර	සූරියගොඩ
06	කෑගල්ල	මාවනැල්ල	ගනේතැන්න
		ගලිගමුව	දේවාලේගම
07	මාතලේ	රත්තොට	පල්ලෙවෙරගම

මූලාශ්‍රය:- නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඉහත 1.1 වගුවේ දැක්වෙන ප්‍රදේශවලින් සමාදේශීය ප්‍රතිලාභීන් 170 දෙනෙකු අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

1.5.2 දත්ත රැස්කිරීම

- මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික හා ද්විතියික දත්ත යන දෙවර්ගයම භාවිත කර ඇත.
- මූලික වශයෙන් අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රතිලාභී ප්‍රජාවගෙන් දත්ත හා තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පූර්වයෙන් සකස් කරගත් විධිමත් ප්‍රශ්නාවලියක් ආධාර කරගනිමින් සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය යොදා ගන්නා ලදී.
- අධ්‍යයනයේ ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය සහ සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණ ක්‍රමයද භාවිත කරන ලදී. ප්‍රතිලාභී ප්‍රජාවගෙන් හැරුණු විට ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගෙන් මෙන්ම විධිමත් හා අවිධිමත් සංවිධාන සහ ආයතන මගින්ද තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී.
- සමාදේශීය දෙපාර්තමේන්තුවේ ලේඛන, වක්‍රලේඛ හා වාර්තා හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ වාර්තා උපයෝගී කර ගනිමින් ද්විතියික තොරතුරු සම්පාදනය කර ගන්නා ලදී.

1.5.3 දත්ත විශ්ලේෂණය

මෙම අධ්‍යයනයේදී දත්ත විශ්ලේෂණය හා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණාත්මක හා විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාන විශ්ලේෂණ ක්‍රම යොදාගෙන ඇත.

1.6 අධ්‍යයන සීමා

- ප්‍රතිලාභීන් විශාල භූමි ප්‍රදේශයක (සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල) විසිරී සිටියද ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සඳහා වෙන් වූ කාලය ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් දත්ත හා තොරතුරු රැස් කිරීමේ පහසුව සඳහා ආසන්නතාවය මත දිස්ත්‍රික්ක 07 කින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 17 ක සමෘද්ධි බැංකු කලාප 17 ක් ආවරණය වන පරිදි පමණක් අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ සීමාවකි.

- එලෙස ලබා ගත් දත්ත හා තොරතුරු මත ගන්නා නිගමන ඇතැම් විට පොදු තත්ත්වය පිළිබඳ නිවැරදි නියෝජනයක් සිදු නොවීම ද මෙහි තවත් සීමාකාරී තත්ත්වයකි.

2 වන පරිච්ඡේදය

සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහන

ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය පිළිබඳව විවිධ පර්යේෂකයින්, විද්වතුන්, ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරුවන් මෙන් ම සංවර්ධනවේදීන් හා නොයෙක් සංවර්ධන ආයතන ගැඹුරු සාකච්ඡාවන් හා සංවාදයන්හි නිරත වේ. අඩු ආදායම්ලාභීන්ගේ ආර්ථික තත්ත්වය වෙනුවෙන් ඔවුන්ගේ අභිවෘද්ධිය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයන් යොමු වී තිබීම සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

ව්‍යවසායකත්වය මෙන්ම ව්‍යවසායකයා සම්බන්ධයෙන් විවිධ නිර්වචන පවතී ඒ අනුව ව්‍යවසායකයා යනු "තමන්ගේම ව්‍යාපාරයක් සිදු කරන පුද්ගලයාය."

"ව්‍යාපාරික අවස්ථාව කල් ඇතිව හඳුනාගෙන ඒ අනුව භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් නිපදවා ලාභ උපයා ගැනීමට ක්‍රියා කරන්නා ව්‍යවසායකයාය."

ජෝශප් ශින්ටර් (1950) ව්‍යවසායකයා අර්ථ ගන්වා ඇත්තේ "වෙළෙඳපොළ අවස්ථාව ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ අරමුණින් යුතුව තාක්ෂණික හා උචිත උපාය මාර්ග හා උපක්‍රම මඟින් සාර්ථකත්වයක් ලබන පුද්ගලයෙකි."

"ව්‍යාපාරයක සම්පූර්ණ අවධානම භාරගෙන එය සංවිධාන කොට කළමණාකරණය කරන පුද්ගලයා ව්‍යවසායකයාය. ඒ අනුව අලුත් ව්‍යාපාරයක් මෙහෙයවීමේ වගකීමට උරදෙන පුද්ගලයා ව්‍යවසායකයෙකි. ව්‍යවසායකයා අලුත් භාණ්ඩ හා සේවාවන් වෙළෙඳපොළට හඳුන්වා දීම එසේ නැතහොත් දැනටමත් වෙළෙඳපොළේ ඇති භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් තව දුරටත් දියුණු කොට නව ආකාරයකට ඉදිරිපත් කරන්නා ව්‍යවසායකයාය".

ව්‍යවසායකයා යන්න මෙසේ අර්ථකථනය කළ හැකි අතර ව්‍යාපාරික අවස්ථාව කල් ඇතිව හඳුනාගෙන ඒ අනුව භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් නිපදවා ලාභ උපයා ගැනීමට ක්‍රියා කිරීම ව්‍යවසායකත්වය ලෙස හැඳින්වේ.

ඒ අනුව දිළිඳුකම පිටුදැකීම සඳහා විවිධ වැඩසටහන් තුළ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය කෙරෙහි විශේෂ බර තැබීමක් දැකීම සුලභ සංසිද්ධියකි. අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාවගේ ආදායම් මට්ටම ඉහළ නැංවීම තුළින් එම පවුල්වල නිරසාර බව මෙන්ම ජාතික ආර්ථිකයට ලැබෙන දායකත්වය සුවිශේෂී වේ. දිළිඳු හා අඩු ආදායම්ලාභීන් බොහෝ කලක සිට සිය ආර්ථික හා සාමාජීය කටයුතුවලදී අත්විඳි නොහැකියාව වූයේ සාම්ප්‍රදායිකව සිදුවෙන හා සිදු කරන සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන්හි විතැන්ව සිටීමයි. මෙම ගැටලුවට විකල්පයක් ලෙස ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන හඳුන්වාදීම ප්‍රබල ජයග්‍රහණයකි. එමගින් මෙම වැඩසටහන ලාංකීය සමාජය තුළත්, ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව තුළත් ඇගයීමට ලක්වීම

නොවැළැක් විය හැක. මෙමගින් ගම්‍ය වන්නේ විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ථක පර්යේෂකයින්ගේ සාධනීයත්වයේ ප්‍රධාන බලවේගය ලෙස සමාජයේ බලය පිළිබඳ ප්‍රශ්න ප්‍රවේශයකට දායකත්වය ලබාදීම වේ. ඒ තුළින් ඔවුන් සාධනීය පිළිගැනීමකට ලක්ව ඇති අතර සුභසාධන වළක්වන ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතාවය ලෙස නිරීක්ෂණය කිරීමේදී සංවර්ධිත මෙන්ම සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථික ක්‍රියාදාමයන්හි සුභවාදී සිහිනයක පෙරනිමිති පහළ වීම නොවැළැක්විය හැක.

ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය පිළිබඳ සමාලෝචනයක් කිරීමේදී දැනට දශක කීපයකට පෙර තත්ත්වය හා වත්මන් තත්ත්වය අතර පැහැදිලි වෙනසක් පෙනේ. එම වෙනස දෝලනය වන දිසාව අනුව ආර්ථිකයට සිදුවන බලපෑම ගණනය කිරීමට පුළුවන. ව්‍යවසායකත්ව සංකල්පය රටක සංවර්ධනය සඳහා උපසංස්කෘතියක් ලෙස පැවතීම අනිවාර්ය සාධකයකි. රටවල් තුළ සංවර්ධන ඉලක්ක ජයගෙන ඇත්නම් එම රටවල සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ කර්මාන්තයන් ශීඝ්‍ර ලෙස දියුණුවට පත්ව ඇත. අපේ රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය තුළ එම ව්‍යවසායකත්ව පෙළඹුම කෙරෙහි විශ්වාසයක් නොමැති බව අතීත සිද්ධි අධ්‍යයනයන්හිදී පෙනේ. පැවති හා පවතින සාණාත්මක ආකල්ප හා දෘෂ්ටිකෝණ නිසා සාධනීය සංස්කෘතියක් ගොඩනැගී නැත. ඒ නිසාම එය වේගවත් සංවර්ධනයට බාධාවක්ය. මෙවන් වටපිටාවක් තුළ පවත්නා ප්‍රමාණවත් නොවන කළමනාකරණ හා තාක්ෂණික දැනුම හා අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය තුළින් ප්‍රජාව සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ කර්මාන්ත කෙරෙහි දක්වන උනන්දුව ප්‍රමාණවත් නොවේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් මෙවන් පසුබිමක පැවතීමට හේතු වූ කරුණු අතර ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රබල සාධකයක් වී ඇත. නිදහසින් පසු බලයට පත් වූ රාජ්‍යයන් විසින් මධ්‍යම පරිමාණ කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීම තුළින් ආර්ථික සංවර්ධනය ළඟා කර ගැනීමට යම් උත්සාහයක් දරා ඇත. එම උත්සාහයන් වර්තමානයේදී වේගවත් වුවත් අතීතයේදී ශ්‍රී ලංකාව කෘෂිකර්මාන්තයට වැඩි නැඹුරුවක් පෙනෙන අතර අද වන විට එය වෙනස් පැත්තකට යොමු වී ඇති බව පෙනේ.

නිදහසින් පසු මුල් වකවානුවේදී ජාතික නිෂ්පාදනයට 40% දායකත්වයක් කෘෂි කර්මාන්ත අංශයෙන් ලබා දී ඇති අතර අද වන විට ජාතික නිෂ්පාදනයට වැඩි දායකත්වයක් ලබා දෙන්නේ සේවා හා කර්මාන්ත අංශයෙන්ය. මෙම වෙනස හා දියුණුවට ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත්තේ තාක්ෂණික දියුණුව යැයි පෙනේ. වසර කීපයකට පෙර දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට සේවා අංශයේ දායකත්වය 59.5% හිමිවී ඇත. වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළීම හා සේවා විද්‍යුක්තියේ ඉහළ යාම හේතුවෙන් සංවර්ධනයට විශාල බලපෑමක් සිදු කරයි. දිළිඳු ප්‍රජාව සංවර්ධන ප්‍රවේශයට ගලපා ගැනීමට හා රැකියා විද්‍යුක්තිය අවම මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා ව්‍යවසායකත්වය අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. එමෙන්ම මෙම ව්‍යවසායකත්ව ක්ෂේත්‍රය තුළ නියැලෙන්නන් හඳුනා ගැනීම හා ඔවුන්ට ඒ හා සම්බන්ධව මුහුණ දීමට සිදු වන අභියෝග හඳුනා ගැනීම වැදගත් වේ. ග්‍රාමීය සමාජ ස්ථර තුළ පාසල් හැර ගිය මෙන්ම අධ්‍යාපනය හැර ගොස් සිටින තරුණ ප්‍රජාව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. නැතහොත් සමාජ විරෝධී හා නීති විරෝධී ක්‍රියාවන්ට ඔවුන් යොමුවීම බරපතල ගැටලුවකි. ඔවුන්ගේ දායකත්වය මෙම ව්‍යවසායකත්වය වැඩසටහනට තවදුරටත් ගලපාලීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි. සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට රාජ්‍ය අංශය පෞද්ගලික අංශය මෙන්ම රාජ්‍ය නොවන පර්යේෂකයින්ද ව්‍යවසායකත්ව කටයුත්ත කෙරෙහි

වැඩි නැඹුරුවක් දක්වන බව පෙනේ. ඒ තුළින් පවතින ගැටලු හා අභියෝග ජය ගැනීමට හා ඵලදායී සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට පුළුවන. මෙහිදී සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් සුවිශේෂී වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී. ව්‍යවසායකත්ව ක්ෂේත්‍රය වඩා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සමෘද්ධි කලාප බැංකු හරහා අඩු ආදායම්ලාභීන්ට ණය ව්‍යාපෘති සංවර්ධන ප්‍රවාහයට ගලපනවා සේම ග්‍රාමීය දිළිඳු පවුල්වල ආර්ථික තත්ත්වය මෙන්ම සාමාජීය තත්ත්වයද නගා සිටුවීමට ප්‍රබල රුකුලක් ලබාදේ.

වර්තමානයේ දී දිළිඳුකම පිටුදැකීම සඳහා වැඩි වැදගත්කමක් සහිතව ක්‍රියාත්මක කරන්නා වූ ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහන්වලින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා කරගෙන තිබේද යන්න මෙහිදී විමසා බැලීම වැදගත් වේ. දිළිඳුකම පිටුදැකීම සඳහා සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මැදිහත් වී සිදු කරන්නා වූ ව්‍යවසායකත්ව වැඩසටහන පිළිබඳ සලකා බැලූ විට සැලකිය යුතු භෞතික හා මානව සම්පත් ප්‍රමාණයක් මේ වෙනුවෙන් වැය කර ඇති බව පැහැදිලි වේ. ලංකාවේ දිළිඳු ජන ප්‍රතිශතය පහළ බැසීම සඳහා මෙම ව්‍යවසායකත්ව වැඩසටහන සෘජුවම දායක වී ඇති බව උපකල්පනය කළ හැකි වුවත් දිළිඳු ප්‍රජාවගේ ප්‍රතිශතය තවදුරටත් ඉහළ අගයක් ගැනීම ගැටලු සහගත කරුණකි. ඒ සඳහා විවිධ සාධක හේතු විය හැක. මේ සඳහා පවතින සමාජ ව්‍යුහය, සංස්කෘතික හර පද්ධති, ප්‍රතිමාන, ඇගයුම්, වයෝ ධර්ම ආදිය බලපා ඇත. එබැවින් සමාජ සන්දර්භයන් තුළ ව්‍යවසායකත්ව උපායමාර්ග නිෂ්ප්‍රභාත්මක වන ආකාරය සමාජ විද්‍යාඥයින් විසින් පරීක්ෂා කර බැලීම වැදගත්ය. එම කරුණු විමසීමෙන් එකී උපාය මාර්ග ආදිය සමාජය තුළ ලබා ඇති ප්‍රගතිය අභියෝග හා ගැටලු පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම කාලීන වශයෙන් අතිශය වැදගත් වේ. සමෘද්ධිලාභීන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කොට දිළිඳුකම පිටුදැකීමේ වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති ජාතික මට්ටමෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබුණු වගකීමකි.

මෙහිදී මූලික අංශ 3 ක් යටතේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක විය. ඒ අනුව

1. මූල්‍ය ආධාර ලබාදීම
2. සමාජ ආරක්ෂණය
3. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය හා ජීවනෝපාය සංවර්ධනය ප්‍රධාන වේ.

සමෘද්ධි වැඩසටහන තුළ උක්ත වැඩසටහන් සංවර්ධනය සඳහා 1996 වසරේ සිට සිට දායක වූ අතර ඒ හරහා දිවයින පුරා සමෘද්ධි බැංකු සමිති පිහිටුවන ලදී. මේ වන විට දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක සමෘද්ධි බැංකු සමිති සංඛ්‍යාව 1073 පමණ වේ. මෙම බැංකු ජාලය දිවයින පුරාම ආවරණය වන පරිදි ග්‍රාමීය මට්ටමට පැවරුණු සංවිධාන පද්ධතියකින් යුක්තය. දැනට දශක දෙකකට වැඩි කාලයක සිට මුළු දිවයින පුරා පවුල් මිලියන 1.7 ක ප්‍රතිලාභීන් සමඟ මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ. නමුත් දිළිඳු ප්‍රජාවගේ සංඛ්‍යාව සැලකිය යුතු ලෙස අඩු නොවීම මගින් දිගින් දිගටම පැහැදිලි වන්නේ එහි කාර්ය සාධනයේ

ප්‍රධාන දුර්වලතාවයකි. පසුගිය ජාතික ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය අනුව දරිද්‍රතා රේඛාවට පහළින් සිටින දුප්පත් ජනගහනය සියයට 6.7% ක් වුවද සමස්ත ජනගහනයෙන් 16% ක් පමණ සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභ ලබා

ගනී. සමෘද්ධි වැඩසටහන සඳහා වාර්ෂික රුපියල් බිලියන 9-10 අතර මුදලක් එනම් වර්තන වියදමෙන් 2% ක මුදලක් වෙන් වෙයි.

සමෘද්ධි වැඩසටහන වසර විසිතුනක කාලයක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර ඒ සඳහා වැය කළ කාලයත් වියදම් කළ ධනයත් සලකා බැලීමේදී මෙමගින් සුරක්ෂිත සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිඵල ඉටුවී නොමැති බව දෙපාර්තමේන්තු පිළිගෙන තිබේ.(දිනමිණ 2018 දෙසැම්බර් 10) එමෙන්ම දිවයින තුළ ක්‍රියාත්මක ව්‍යවසායකත්ව ආයතන වලට සාපේක්ෂව සමෘද්ධි වැඩසටහනේ කාර්ය සාධනය ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා එහි ඵලදායිතාවය හා කාර්යක්ෂමතාවය අඩුවීම, කළමනාකරණ හැකියාවන්ගේ ඌනතාවය යන ගැටළු විසඳිය යුතුව ඇත. ඒ සඳහා තරගකාරී ව්‍යවසායක ප්‍රජාවක් ගොඩනැංවීමට නවීකරණය වූ තාක්ෂණික පරිසරයක් හා දැනුම ලබාදීම වැදගත් කරුණක් වෙයි. ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක 08 තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය 17ක් හා සමෘද්ධි බැංකු කලාප 17 ක් ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන ප්‍රදේශයට අයත් වේ. මෙම අධ්‍යයන නියැදිය සඳහා 2020,2021,2022 හා 2023 සැප්තැම්බර් මාසය දක්වා කාල පරාසය සැලකිල්ලට භාජනය කරන ලදී. ඒ අනුව සමීක්ෂණ කටයුතු සඳහා සමෘද්ධි බැංකු තුළින් ව්‍යවසායක කටයුතු සඳහා ණය ලබාගත් ප්‍රතිලාභී පවුල් 170 ක් සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලදී.

එහිදී ව්‍යාපාරික ණය ගැණුම්කරුවන් 2020 වසරේ දී 1970 ද, 2021 වර්ෂයේදී 1692ක්ද, 2022 වසරේදී 1798 ක්ද හා 2023 සැප්තැම්බර් මාසය වන විට 957 ක් වන අතර ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් පිළිවෙලින් 10%, 14%, 23% හා 40% කින් ණය ලබා ගෙන ඇති බව අනාවරණය විය. ජාතික මට්ටමින් සංවර්ධනය සඳහා ඉහළ දායකත්වයක් ලබාදෙන සමෘද්ධි වැඩසටහන ප්‍රජාව සවිබලගැන්වීම සඳහා විවිධ ව්‍යවසාය සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මෙම වැඩසටහන තුළින් එම ප්‍රජාවගේ පවුල්වලට ආර්ථිකමය වශයෙන් සිදුකර ඇති බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

03 වන පරිච්ඡේදය

දත්ත විශ්ලේෂණය හා අර්ථ නිරූපණය

3.1 හැඳින්වීම.

මෙම පරිච්ඡේදය තුළ සමාද්ධි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහනේ බලපෑම පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණය තුළින් ලබා ගත් දත්ත හා තොරතුරු විශ්ලේෂණය හා අර්ථ නිරූපණය කර ඇත. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාන ක්‍රම භාවිත කරන අතර අර්ථ නිරූපනයේදී වගු ප්‍රස්තාර හා කේන්ද්‍රීය ප්‍රවණතා මිනුම් භාවිතා කළ අතර ඊට අමතරව ගුණාත්මක තොරතුරු විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රම ඔස්සේ ඉදිරිපත් කර ඇත. එසේම ජාතික මට්ටමින් සංසන්දනයේදී අනුමිත සංඛ්‍යාන මිණුම් භාවිතා කර ඇත.

3.1.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශය හැඳින්වීම.

සමාද්ධි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහනේ බලපෑම පිළිබඳ සමීක්ෂණයේදී නාගරික හා අර්ධ නාගරික පසුබිම තුළ ජීවත්වන සමාද්ධි ප්‍රතිලාභ ලබන හා සමාද්ධි ප්‍රතිලාභ නොලබන ව්‍යවසායකත්ව කටයුතු සඳහා ණය ලබා ගත් පවුල් ආවරණය වන පරිදි නියැදිය තෝරා ගෙන ඇත. ඒ අනුව මෙම සමීක්ෂණය සඳහා සසම්භාවී නියැදි ක්‍රමය යටතේ බස්නාහිර, වයඹ, දකුණ, මධ්‍යම, සබරගමුව යන පළාත් නියෝජනය වන පරිදි කොළඹ, ගම්පහ, ගාල්ල, කුරුණෑගල ආදී ඉහළ ජන ගණත්වයක් සහිත භූගෝලීය වශයෙන් නැතහොත් අවකාශීය වශයෙන් විවිධත්වයක් පවතින දිස්ත්‍රික්කත් මහනුවර, මාතලේ, කෑගල්ල වැනි දිස්ත්‍රික්කත් ආවරණය වන පරිදි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 17 ක් හා සමාද්ධි බැංකු කලාප 17 ක් තෝරා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයන ප්‍රදේශ අනුව නියැදියට දැක්වූ දායකත්වය 3.1 වගුව තුළින් දැක්වේ

3.1 වගුව:- භූගෝලීය ප්‍රදේශ අනුව නියැදිය

අනු අංකය	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	සමාද්ධි බැංකු කලාපය	2021 වසර මූලික ව්‍යාපාරික ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව	අධ්‍යයනය කළ ව්‍යාපාරික ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව (2021 වසර)	නියැදි ප්‍රතිශතය (%)
01	පාදුක්ක	ලියන්වල	63	10	16
02	හෝමාගම	හෝමාගම	243	10	5
03	කැස්බෑව	පිළියන්දල	34	10	29
04	මහරගම	කොට්ටාව	180	10	6
05	කඩුවෙල	මාලඹේ	123	10	8

06	කොළොන්නාව	හිඹුටාන	24	10	41
07	කැලණිය	කැලණිය	88	10	11
08	අක්මිමන	වලහන්දුව	94	10	11
09	නාරම්මල	අතුරුවල	106	10	9
10	ගඟවටකෝරළය	මාපනාවතුර	62	10	16
11	ගලිගමුව	දේවාලේගම	164	10	6
12	රත්තොට	පල්ලෙවේරගම	75	10	13
13	උඩුනුවර	ගඩලාදෙණිය	81	10	13
14	හතරලියද්ද	සංගරාජපුර	69	10	15
15	මාවනැල්ල	ගනේතැන්න	231	10	5
16	රඹුක්කන	රඹුක්කන	55	10	18
17	යටිනුවර	සූරියගොඩ	-	10	-
	එකතුව		1692	170	100%

මූලාශ්‍රය:- නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඒ අනුව මෙම සමීක්ෂණය දිස්ත්‍රික්ක 07 ක, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ හා සමාදේශීය බැංකු කලාප 17 ක් ආවරණය වන පරිදි පවුල් 170 ට සමාදේශීය ණය වැඩසටහන සිදු කර ඇති බලපෑම මෙම සමීක්ෂණය තුළින් විග්‍රහ කර ඇත. ඉහත වගුව අනුව අධ්‍යයන නියැදියෙන් 35%ක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පදිංචිකරුවන් වන අතර එම පිරිස ප්‍රතිලාභීන් 60 දෙනෙකු වේ. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ජන සංඛ්‍යාව හා ව්‍යාපාර සඳහා ඇති නැඹුරුව සැලකිල්ලට ගෙන මෙම පිරිස තෝරා ගන්නා ලදී. නියැදියෙන් 23%ක් මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ සමාදේශීය ව්‍යවසායකයින් වන අතර එම පිරිස 40 දෙනෙකි. තෝරා ගන්නා ලද නියැදියෙන් 17.6% ක් එනම් පවුල් 30 ක් කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය නියෝජනය වන පරිදි තෝරා ගෙන ඇත. මාතලේ, කුරුණෑගල, ගම්පහ හා ගාල්ල යන එක් එක් දිස්ත්‍රික්කවලින් පවුල් 10 බැගින් හෙවත් 5.8% ප්‍රතිශතය බැගින් එක් එක් දිස්ත්‍රික්ක තුළින් නියැදිය තෝරා ගෙන ඇත.

3.1.2 ජනගහනය

මෙම සමීක්ෂණය එක් සමාදේශීය කලාපයකින් පවුල් 10 බැගින් පවුල් 170 ක තොරතුරු පදනම් කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඒ අනුව තෝරා ගත් වසම් 17 ක් තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ ජනගහනය පහත 3.2 වගුව තුළින් දැක්වේ.

3.2. වගුව :- සමාදේශීය කලාප අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ ජනගහනය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය	ජනගහනය		එකතුව	ප්‍රතිශතය (%)	
	ස්ත්‍රී	පුරුෂ		ස්ත්‍රී	පුරුෂ
ලියන්වල	15	18	33	45	55
හෝමාගම	18	22	40	45	55
පිළියන්දල	18	16	34	53	47
කොට්ටාව	20	15	35	57	43
මාලඹේ	15	19	34	44	56
හිඹුටාන	21	20	41	51	49
කැලණිය	19	21	40	47	53

වලහන්දූව	19	18	37	51	49
අතුරුවල	18	22	40	45	55
මාපනාවතුර	25	16	41	61	39
දේවාලේගම	18	20	38	47	53
පල්ලෙවෙරගම	17	24	41	41	59
ගඩලාදෙනිය	14	14	28	50	50
සංගරාජපුර	20	15	35	57	43
ගනේතැන්න	23	17	40	57	43
රඹුක්කන	18	16	34	53	47
සුරියගොඩ	22	25	47	47	53
එකතුව	322	320	642	51%	49%

මූලාශ්‍රය :- නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත වගුව අනුව සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද පවුල් 170 තුළ ජනගහනය 642 ක් ජීවත්වන අතර ඉන් 322 ස්ත්‍රී පක්ෂය වන අතර 320 ක් පුරුෂ පක්ෂය වේ . ඒ අනුව සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද මුළු ජනගහනය 642 න් 51% ස්ත්‍රීන් වන අතර 49% පුරුෂ පක්ෂය වේ. මෙය ලංකාවේ සාමාන්‍ය ජනගහන ස්වභාවයේ සාමාන්‍ය තත්වයට සමාන තත්වයකි.

3.1.3:- වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය

නියැදියට අයත් පවුල් 170 සැලකිල්ලට ගත් කළ සාමාජිකයින් 642 ක් සිටින අතර වයස් කාණ්ඩ අනුව ඔවුන්ගේ ජනගහන විශ්ලේෂණය පහත 3.3 වගුව තුළින් පැහැදිලි වේ.

3.3 වගුව :- වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය

වයස් කාණ්ඩය (අවු)	මුළු ජනගහනය	ජනගහන ප්‍රතිශතය (%)
0-4	19	3.0
5-19	28	4.0
10-14	56	9.0
15-19	78	12.0
20-24	69	11.0
25-29	45	7.0
30-34	30	5.0
35-39	19	3.0
40-44	51	7.9
45-49	70	11.0
50-54	66	10.0
55-59	54	8.4
60-64	27	4.3
65-69	06	0.9
70-74	14	2.0
75-79	03	0.4
80 හා ඊට වැඩි	07	1.0
එකතුව	642	100%

මූලාශ්‍රය :- නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද ව්‍යවසායකත්ව පවුල් අතරින් 28%ක් වයස අවුරුදු 0-18 ත් අතර වයසේ පසුවන ළමා ජනගහනය 181ක් වන අතර ඔවුන් අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරතවන පවුලේ යැපෙන පිරිස වෙති. මෙහිදී ජීවන තත්වය පවත්වා ගෙන යාමට දරන පිරිවැයද මෙම සමාජික සංඛ්‍යාව වැඩි වන විට ඉහළ යයි. එම නිසා ලබා ගන්නා ණය මුදල් ව්‍යාපාරවල ආයෝජනයට අමතරව ආහාර හා අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන්ද ආදායමෙන් වැඩි කොටසක් වැය කිරීමට සිදුව ඇත.

මෙම සමීක්ෂණයට භාජනය කළ පවුල් 170 අතරින් එහි සාමාජිකයින්ගෙන් 57 දෙනෙකු එනම් 8.6%ක් අවුරුදු 60ට වැඩි වියපත් ජනගහනය වන අතර ඔවුන් පවුලේ යැපෙන්නන් ගණයට අයත් වේ. වියපත් ජනගහනය සිටින පවුල්වල මූලික අවශ්‍යතා සඳහා මෙන්ම විශේෂයෙන් වෛද්‍ය පහසුකම් සඳහා ද සැලකිය යුතු මුදලක් වෙන් කිරීමට සිදු වේ. එමෙන්ම ණය ලබා ගත්තද පවුලේ ආදායම් ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා එම මුදල් යෙදවීමට ඇති හැකියාව අඩු බව නිරීක්ෂණය විය.

සමස්ථ නියැදිය තුළ වයස අවුරුදු 18-60 ත් අතර වැඩ කරන වයසේ පසුවන මුලු ජනගහනය 404 ක් වන අතර එම අගය නියැදි ගහනය හා සැසඳීමේදී 62.9% ක් වැනි ඉහළ අගයක් ගනී. මෙම වයස් කාණ්ඩයේ ජාතික මට්ටමේ අගය 66.92%කි. ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව 2019 ජාතික මට්ටමේ අගය හා සසඳා බලන කළ වැඩ කරන ජනගහනයේ නියැදි අගය ඉහළ අගයක් බව පෙනී යයි. මෙම වයස් කාණ්ඩයේ ජනගහනය රටක ශ්‍රම බලකායට අයත් වන අතර එහි අගය ඉහළ යාම යනු රටේ නිෂ්පාදනයට සෘජු ලෙස බලපායි. ඒ අනුව සමාද්ධි ණය ලබා ගෙන ව්‍යවසායකයින් ලෙස කටයුතු කරන පිරිස වැඩි ප්‍රමාණයක් බව අනාවරණය විය.

3.1.4 අධ්‍යාපනය

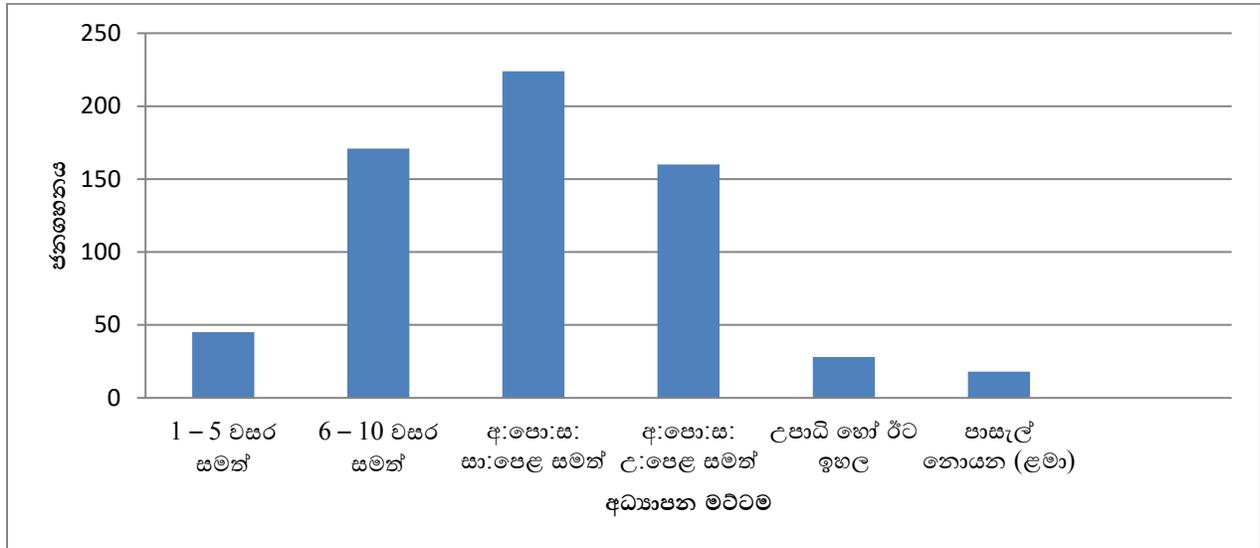
නියැදි ප්‍රදේශය තුළ සිටින අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වල සාමාජිකයින්ගේ අධ්‍යාපනය මූලික අවශ්‍යතාවයක් මෙන්ම දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලැබීමට ඇති මූලික අයිතිවාසිකමක් ද වේ. ඒ අනුව නියැදිය තුළින් ආවරණය වන සමාද්ධි ණයලාභී පවුල් 170 තුළ සිටින සාමාජිකයින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම 3.4 වගුව තුළින් දැක්වේ.

3.4 වගුව :- අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ණයලාභී පවුල්වල වර්ගීකරණය

අ/අ	අධ්‍යාපන මට්ටම	ජනගහනය	ප්‍රතිශතය (%)
1	1- 5 වසර සමත්	45	7
2	6-10 වසර සමත්	171	27
3	අ.පො.ස.සා.පෙළ සමත්	224	35
4	අ.පො.ස.උ.පෙළ සමත්	160	24
5	උපාධි හෝ ඊට ඉහළ	28	4
6	පාසැල් නොයන(ළමා)	18	3
	එකතුව	642	100

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.1 ප්‍රස්තාරය :- අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ණයලාභී පවුල්වල වර්ගීකරණය

මූලාශ්‍රය: -නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

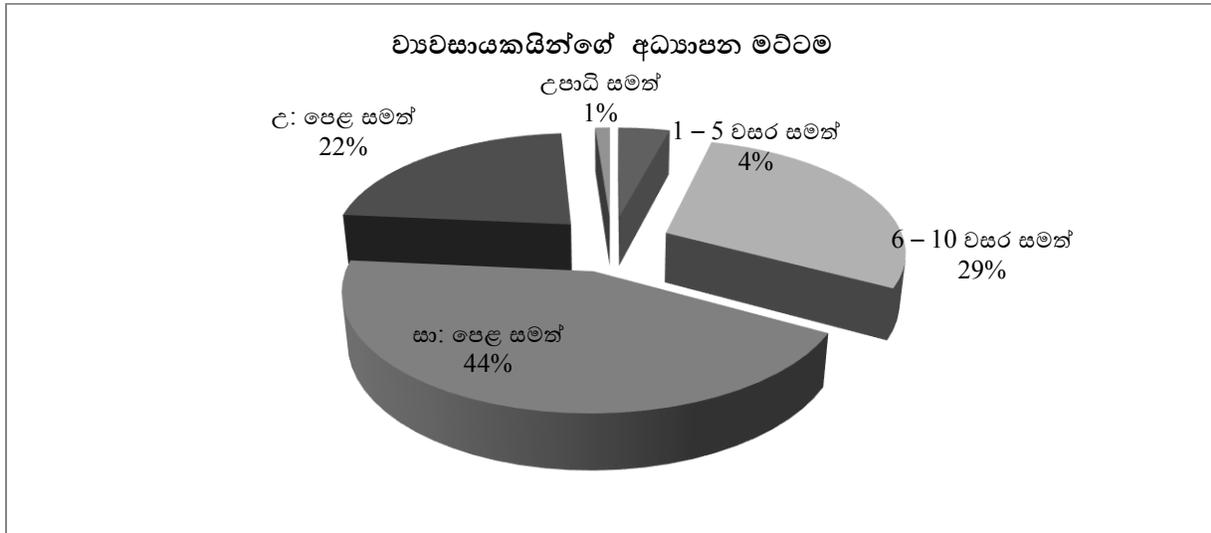
ඉහත වගුව හා ප්‍රස්තාරය අනුව සමෘද්ධි ණය ලබාගත් ව්‍යවසායක පවුල්වල අධ්‍යාපන මට්ටම සලකා බැලීමේදී 1 වසර සිට 5 වසර දක්වා අධ්‍යාපනය ලැබූ සංඛ්‍යාව 45ක් වන අතර එය සමස්ථ පවුල් ජනගහනයෙන් 7%ක් බව පෙනේ. අධ්‍යයනයට ලක්කළ පවුල්වල සමස්ථ ජනගහනයෙන් 6 - 10 වසර තෙක් අධ්‍යාපනය ලැබූ පිරිස 171 ක් වන අතර එය 27%කි. අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය සමත් 224ක් සිටි අතර එය 35% ප්‍රතිශතයකි. අධ්‍යයනයට ලක් කළ පවුල්වල අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය සමත් 160 දෙනෙකු සිටි අතර සමස්ථ නියැදියෙන් එය 24% ප්‍රතිශතයකි. උපාධිය හෝ ඊට ඉහල අධ්‍යාපනමට්ටමක් සහිත 28 දෙනෙකු සිටි අතර 4% ප්‍රතිශතයක් ඊට අයත් වේ. සමස්ථ ජනගහනය වූ 642 න් ළමයින් 18 සිටි අතර ඔවුන් පාසැල් නොයන වයසේ පසු වූ බව අනාවරණය වූ අතර එය 3% කි. ඒ අනුව සැලකිල්ලට භාජනයකළ පවුල්වල අධ්‍යාපන තත්ත්වය පිළිබඳ සැලකිලිමත්වීමේදී මුළු ජනගහනයෙන් 1/3 වඩා ප්‍රාථමික හෝ ද්විතියික මට්ටමේ අධ්‍යාපනයක් ලබා තිබූ බව පෙනේ. මෙම පවුල්වල දරුවන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් සිටින බැවින් ඔවුන්ට අධ්‍යාපනය සඳහා වැඩි වියදමක් දැරීමට සිදු වන බව ද පෙනේ.

3.5 වගුව:- අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ව්‍යවසායකයින් වර්ගීකරණය

අ/අ	අධ්‍යාපන මට්ටම	ව්‍යවසායකයින් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	1 - 5 වසර සමත්	7	4
2	6 - 10 වසර සමත්	49	29
3	සා: පෙළ සමත්	74	43
4	උ: පෙළ සමත්	38	22
5	උපාධි සමත්	2	2
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය:- නියැදි සමීක්ෂණය- 2023

3.2 ප්‍රස්තාරය:- අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ව්‍යවසායකයින් වර්ගීකරණය

මූලාශ්‍රය:- නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත වගුව අනුව සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද සමෘද්ධි ව්‍යවසායකයින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම දෙස බැලූ විට ව්‍යවසායකයින් 170 අතරින් 7 ක් පමණක් 1 - 5 වසර දක්වා අධ්‍යාපනය ලැබූ අය වූ අතර එය 4% ප්‍රතිශතයකි. 6- 10 වසර දක්වා අධ්‍යාපනය ලැබූ 49 දෙනෙක් නියැදිය තුළ සිටි අතර ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් එය 29% ක් බව පෙනේ. නියැදිය තුළ සාමාන්‍ය පෙළ සමත් 74 දෙනෙක් සිටි අතර එය 43% බව පෙනේ. අ.පො.ස.උ.පෙළ සමත් 38 සිටි අතර ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 22% වේ. උපාධිය සමත් ව්‍යවසායකයින් 02 සිටි අතර එය 2%කි. සමීක්ෂණය සඳහා භාජනය කළ නියැදියේ

සමස්ත අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව සලකා බැලීමේදී අ.පො.ස සා.පෙළ හා අ. පො. ස .උ.පෙළ සමත් වැඩි පිරිසක් සිටි අතර ව්‍යාපාර දියුණු කර ගත හැකි මට්ටමේ අධ්‍යාපන දැනුමක් ඇති අය නියැදිය තුළ සිටින මින් බව තහවුරු වේ.

3.1.5 ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ව්‍යවසායකයින් වර්ගීකරණය.

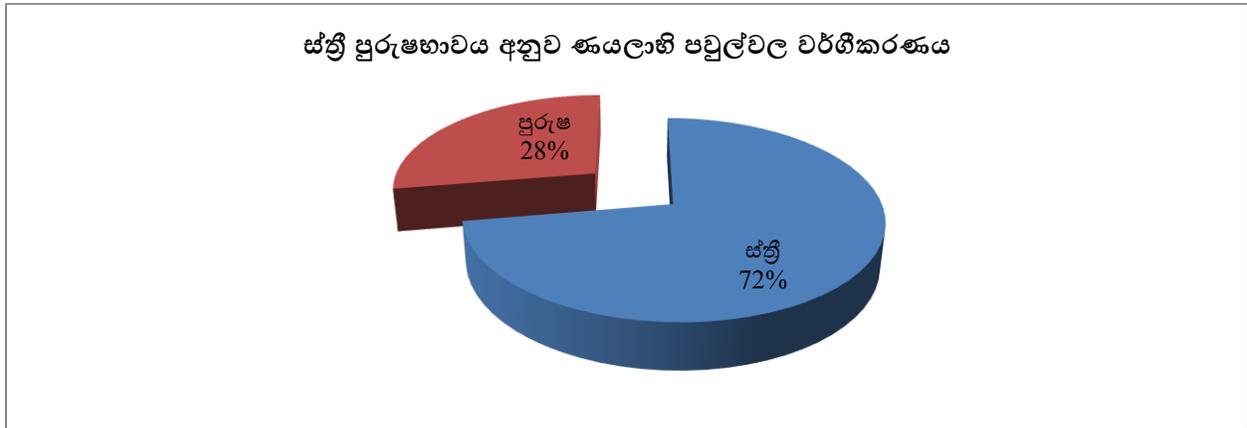
නියැදියට අයත් ව්‍යවසායකයින්ගේ ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය ව්‍යාපාර සඳහා වැදගත් සාධකයකි. ඒ අනුව නියැදිය තුළින් ආවරණය වන සමෘද්ධි ණයලාභී පවුල් 170 තුළ සිටින සාමාජිකයින්ගේ ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය 3.6 වගුව තුළින් දැක්වේ.

3.6 වගුව :- ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ණයලාභී පවුල්වල වර්ගීකරණය

අ/අ	ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය	ව්‍යවසායකයින් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	ස්ත්‍රී	123	72
2	පුරුෂ	47	28
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

3.3 ප්‍රස්තාරය:-අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ව්‍යවසායකයින් වර්ගීකරණය

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඉහත වගුව හා ප්‍රස්තාරය අනුව සමෘද්ධි ණය ලබාගෙන ව්‍යාපාර ආරම්භ කර එම ව්‍යාපාර සිදු කරගෙන යනු ලබන ව්‍යවසායකයින් 170 අතරින් ස්ත්‍රී ව්‍යවසායකයින් 123 එනම් 72% සිටී. ව්‍යවසායකයින් 47 ක් එනම් 28% පුරුෂ පක්ෂයේ අය වේ. පුරුෂ පක්ෂය වෙන්වී රැකියාවක නිරත වී සිටියදී නිකරුනේ කාලය ගෙවූ ස්ත්‍රී පක්ෂය ආදායම් මාර්ගයකට යොමු වී ඇති අතර පවුලේ ආදායම වර්ධනය කර ගැනීමට මෙලෙස ස්ත්‍රී පක්ෂය ණය වැඩසටහනට සම්බන්ධ වීම වැදගත් සාධකයකි. 2021 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ජනගහනයෙන් 51.9% ස්ත්‍රීන් වූ අතර 48.1% පුරුෂ ජනගහනය විය. (ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව, 2021) එම ප්‍රතිශතය අනුව ලංකාවේ ස්ත්‍රීන් ව්‍යාපාරවල නිරත වීම පවත්නා ආර්ථිකයට ඉතා වැදගත් කරුණකි.

3.1.6 ව්‍යාපාරික ණයලාභී පවුල්වල සේවා නියුක්තිය

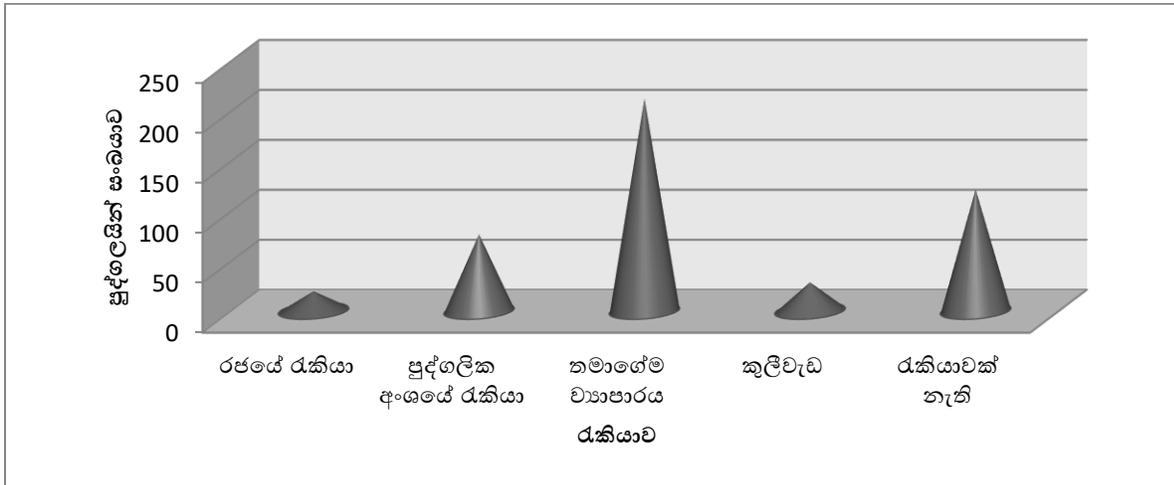
සමෘද්ධි ණයලාභීන් හා ඔවුන් නිරත රැකියාව අතර සෘජු සම්බන්ධතාවක් පවතී. සේවා නියුක්ත ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ විශ්ලේෂණයේදී, රජයේ රැකියා, පුද්ගලික අංශයේ රැකියා, තමාගේම ව්‍යාපාර (ස්වයං රැකියා), කුලී වැඩ, සේවා විද්‍යුක්ත ලෙස ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර 05 ක් ඔස්සේ නියැදිය තුළ සිටින ශ්‍රම බලකායට අයත් පිරිස වර්ගීකරණය කරන ලදී. ඉහත සේවා ගණ අනුව සමස්ත නියැදියේ විසිරීම 3.7 වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

3.7 වගුව :-ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී පවුල්වල රැකියා නියුක්තිය

අඅ/	රැකියාව	සංඛ්‍යාව	මුළු ජනගහනයට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	රජයේ රැකියා	20	3
2	පුද්ගලික අංශයේ රැකියා	77	12
3	තමාගේම ව්‍යාපාර	213	33
4	කුලීවැඩ	29	4
5	රැකියාවක් නැති	122	19

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

3.4 ප්‍රස්තාරය:- ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී පවුල්වල රැකියා නියුක්තිය

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද පවුල්වල සමාජිකයින් 642 අතරින් 20 රජයේ රැකියාවල නිරත වන අතර ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 3%කි. පුද්ගලික අංශයේ රැකියා කරන අය 77 හෙවත් 12% සිටින අතර තමාගේම ව්‍යාපාරවල නිරත පිරිස 213කි. එනම් 33%කි. කුලී වැඩවල නිරත 29 සිටින අතර ප්‍රතිශතය 4%කි. රැකියාවක් නැති පිරිස 122 වන අතර එහි ප්‍රතිශතය 19%කි. මෙහිදී සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය තුළින් ණය ලබා ගෙන ව්‍යවසායකයින් ලෙස කටයුතු කරන පිරිස තමාගේම ව්‍යාපාර හෙවත් ස්වයං-රැකියා කරන පිරිසට අයත් වේ. ඒ අනුව ස්වරැකියා කරන පිරිස සමස්ත ජනගහනයෙන් වැඩි පිරිසක් වේ. රැකියාවක් නැති පිරිස 122 ක් වුවත් එම පිරිසට කුඩා දරුවන් හා වයෝවෘද්ධ අය අයත් වන අතර ඔවුන් ආදායම් උත්පාදන කාර්යයයේ නිරත නොවේ.

3.2 සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී පවුල්වල ආදායම් වර්ගීකරණය

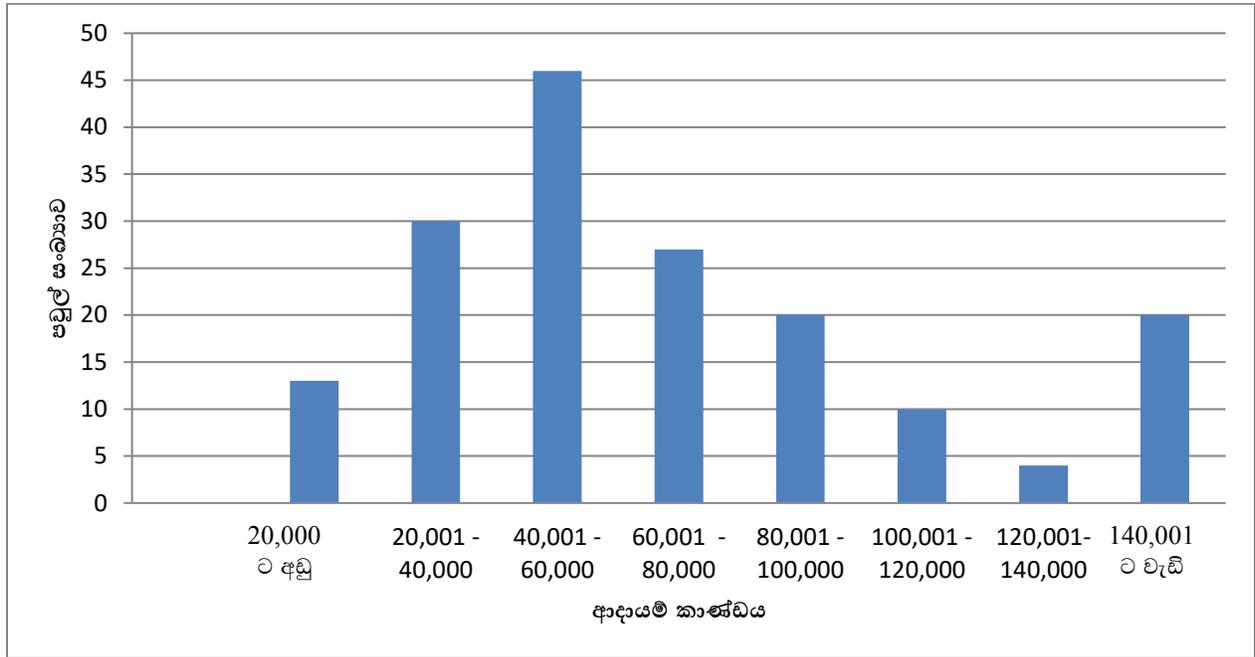
සමීක්ෂණය සඳහා තෝරාගත් නියැදිය අතරින් පවුල් 170 තම මාසික ආදායම පිළිබඳ ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත. මාසිකව ලබන ආදායම අනුව එම පවුල්වල මාසික ආදායම විශ්ලේෂණය පහත 3.8 වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

3.8 වගුව:- සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී පවුල්වල ආදායම් වර්ගීකරණය

අ/අ	මාසික ආදායම් කාණ්ඩය රු:	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	20,000 ට අඩු	13	8
2	20,001-40,000	30	17
3	40,001-60,000	46	27
4	60,001-80,000	27	16
5	80,001-100,000	20	12
6	100,001-120,000	10	6
7	120,001-140,000	04	2
8	140,000 ට වැඩි	20	12
	එකතුව	170	100

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

3.5 ප්‍රස්තාරය:- සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී පවුල්වල ආදායම් වර්ගීකරණය

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඉහත ප්‍රස්තාරය හා වගුව අනුව මාසික ආදායම රුපියල් 20,000.00 අඩු පවුල් 13 එනම් 8% ප්‍රතිශතයක් සිටින අතර එය වර්තමාන ආර්ථික මට්ටම අනුව යහපත් තත්වයක් නොවේ. එම පවුල්වල මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට නොහැකි මට්ටමේ පවුල් ලෙස මෙම පවුල් 13 හඳුන්වා දිය හැකිය. එමෙන්ම රුපියල් 20,000.00 - 40,000.00 අතර මාසික ආදායමක් ලබන පවුල් 30 වේ. මෙය ප්‍රතිශතයක් ලෙස බැලූ කල 17%කි. රුපියල් 40,000.00 - 60,000.00 අතර ආදායම් ලබන පවුල් 46 සිටින අතර ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් එය 27%කි. මෙම පවුල් 170 අතරින් වැඩිම පවුල් ප්‍රමාණයක් ආදායම් ලබන කොටස ලෙස මෙය වර්ගීකරණය කළ හැකිය. රුපියල් 60,000.00 - 80,000.00 අතර ආදායම් ලබන පවුල් 27 එනම් 16% සිටී. රුපියල් 80,000.00 - 100,000.00 අතර ආදායම් ලබන පවුල් 20 එනම් 12% ක ප්‍රතිශතයක් සිටී. රුපියල් 100,000.00 - 120,000.00 අතර ආදායම් ලබන පවුල් 10 එනම් 6% ප්‍රතිශතයක් සිටී. රුපියල් 120,000.00 - 140,000.00 අතර ආදායම් ලබන පවුල් 4 එනම් 2% ප්‍රතිශතයක් සිටී. රුපියල් 140,000.00 ට වැඩි ආදායම් ලබන පවුල් 20 හෙවත් 12% ක ප්‍රතිශතයක් සිටී. මෙම වගුව අනුව රුපියල් 100,000.00 ට වැඩි ආදායම් ලබන පවුල් 34 ක් සිටින අතර එය මුලු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 20%කි. මෙහිදී රුපියල් 100,000.00 ට වැඩි ආදායම් ලබන පවුල් සිටීමෙන් ගම්‍ය වන්නේ සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබාගෙන ව්‍යාපාරවල නිරත වීමෙන් ඔවුන්ගේ ආදායම් තත්වය වැඩිවීමට හේතු වී ඇති බවයි.

3.3. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී පවුල්වල රජයේ සහනාධාර හිමිකාරීත්වයේ ස්වභාවය.

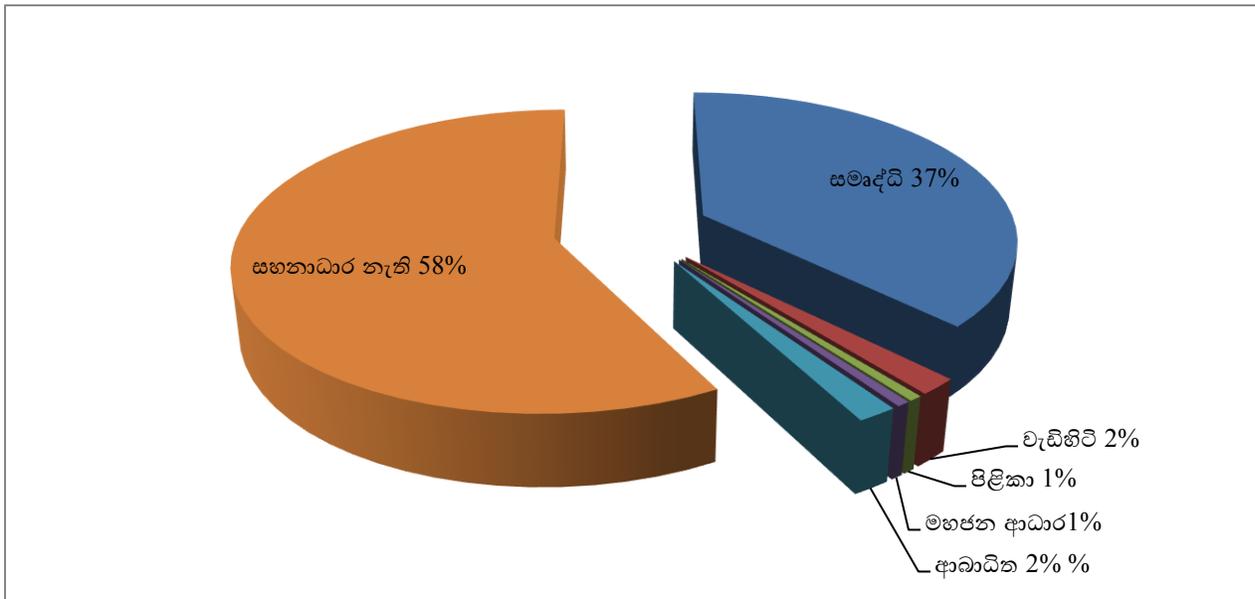
සමීක්ෂණයේදී සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී පවුල්වල රජයේ සහනාධාර හිමිකාරීත්වයේ ස්වභාවය අධ්‍යයනයට ලක් කළ අතර ඊට අදාලව අනාවරණය කරගත් තොරතුරු පහත 3.9 වගුව තුළින් දැක්වේ.

3.9 වගුව:- සහනාධාර හිමිකාරීත්වය

අ/අ	හිමිවන සහනාධාරය	ව්‍යාපාරික පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	සමෘද්ධි	64	37
2	වැඩිහිටි	3	2
3	මහජන	1	1
4	පිළිකා	1	1
5	ආබාධිත	3	2
6	සහනාධාර නැති	98	58
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය :- නියැදි සමීක්ෂණය -2023

3.6 ප්‍රස්තාරය:- සහනාධාර හිමිකාරීත්වය

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගත් නියැදියෙන් 98 දෙනෙකු සඳහා එනම් 58% සඳහා කිසිදු සහනාධාරයක් නොමැති අතර පවුල් 72 එනම් 42% ප්‍රමාණයක් කුමන හෝ සහනාධාර වැඩසටහනක සෘජු ප්‍රතිලාභීත්වය හිමි කර ගෙන ඇත. එහෙයින් සමෘද්ධි, වැඩිහිටි, මහජන, පිළිකා, ආබාධිත හා වෙනත් ආධාර යටතේ සහනාධාර ලබන ප්‍රතිලාභවල වටිනාකම් හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙහිදී වැඩි පිරිසක් එනම් පවුල් 64 හා 37% ප්‍රතිශතයක් සමෘද්ධි වැඩසටහන හා සම්බන්ධව සිටින බව නිරීක්ෂණය වේ. වැඩිහිටි

ආධාර ලබන පවුල් 03 එනම් 2%ක ප්‍රතිශතයක්ද පිළිවෙළින් මහජන ආධාර, ආබාධිත ආධාර ලබන පවුල් 01 ක් හා 03 ක් වශයෙන්ද වේ. ඒ අනුව එහි එකතුව 3% ප්‍රතිශතයකි.

මෙහිදී සමෘද්ධි සහනාධාරය ලබන කාලයද අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලදී. ඒ අනුව සමෘද්ධි හිමිකාරීත්වය ලැබූ පවුල් 64 අතරින් ඔවුන්ට සහනාධාරය ලැබුණු කාල සීමාවන් පහත 3.10 වගුව තුළින් දක්වා ඇත.

3.10 වගුව සමෘද්ධි සහනාධාරය හිමි වී ඇති කාල සීමාව

අ/අ	හිමිවන වසර	ව්‍යාපාරික පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	2015 ට පෙර සිට	45	70
2	2015	4	6
3	2016	0	0
4	2017	6	10
5	2018	2	3
6	2019	3	4
7	2020	1	2
8	2021	2	3
9	2022	0	0
10	2023	1	2
	එකතුව	64	100%

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

සමෘද්ධි සහනාධාරය 2015 වසරට පෙර සිට ලැබුණ පවුල් 45 ක් එනම් 70%ක් සිටින අතර 2015 වර්ෂයේ සහනාධාරය ලැබුණ පවුල් 04 ක් ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 6%ක් වේ. 2017 වර්ෂයේ පවුල් 06 කට සමෘද්ධි සහනාධාරය හිමි වී ඇති අතර ඒය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 10%කි. 2018 වර්ෂයේ පවුල් 02 ක් සඳහා සහනාධාරය හිමි වී ඇති අතර එය 3% ක ප්‍රතිශතයකි. 2019 වර්ෂයේ පවුල් 03 ක් සඳහා සහනාධාර හිමි වී ඇති අතර එය 4% ප්‍රතිශතයකි. 2020 වර්ෂයේ සහනාධාරය එක් පවුලකට හිමි වී ඇති අතර එය 2%ක ප්‍රතිශතයකි. 2021 වර්ෂයේ පවුල් 02 කට සහනාධාරය හිමි වී ඇති අතර එය 3%ක ප්‍රතිශතයක් වේ. 2023 වර්ෂයේ සහනාධාරය එක් පවුලකට හිමි වී ඇති අතර 2% ක ප්‍රතිශතයකි. මෙහිදී මෙම සමීක්ෂණයේදී පෙනී යන්නේ 2015 වසරට පෙර සිට සහනාධාරය ලැබුණ පවුල් 45 වෙනුවෙන් 2023 වර්ෂයේදී සහනාධාරය හිමිවෙමින් පවතී. ඒනම් අවුරුදු 08 කට වඩා වැඩි කාලසීමාවක්පෙර සිටම සහනාධාරය ලැබී ඇතත් මෙම ප්‍රජාව තවමත් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් ලෙස ගණන් ගෙන ඇති බවයි. එනිසා මෙම ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබා දීම වැනි වැඩසටහන් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් ආර්ථික තත්වයෙන් ඉහළට ඔසවා තැබීමට ඒක උපායමාර්ගයක් ලෙස භාවිතා කළ හැකිය.

3.4. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහන

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් බල ප්‍රදේශය තුළ පසු ගිය වසර කීපයේදී සමෘද්ධි ණය මුදල් නිකුත් කළ ප්‍රමාණය 3.11 වගුව තුළින් දක්වා ඇත.

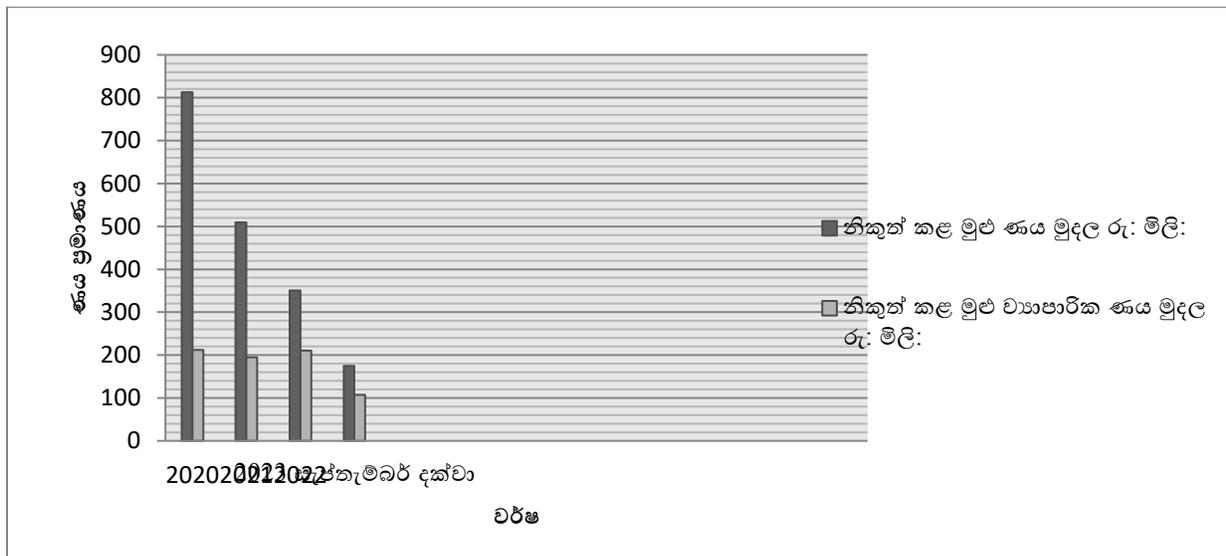
3.11 වගුව:- සමෘද්ධි බැංකුවලින් ණය නිකුත් කළ ප්‍රමාණය

වසර	නිකුත් කළ මුද්‍ර ණය මුදල රු:මිලි :	නිකුත් කළ මුද්‍ර ව්‍යාපාරික ණය මුදල රු:මිලි :	මුද්‍ර ණය ප්‍රමාණයට සාපේක්ෂව ව්‍යාපාරික ණය ප්‍රතිශතය (%)
2020	812.6	211.8	26
2021	509.4	194.9	38
2022	351.0	210.5	60
2023	174.9	107.0	61

සැප්තැම්බර් දක්වා

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

3.7 ප්‍රස්තාරය:- සමෘද්ධි බැංකුවලින් ණය නිකුත් කළ ප්‍රමාණය

මූලාශ්‍රය :-නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඉහත වගුව හා ප්‍රස්තාරය අනුව සමීක්ෂණයට ලක්කරන ලද සමෘද්ධි බැංකු කලාප 17 තුළ 2020 වර්ෂයේදී රුපියල් මිලියන 812.6 ණය නිකුත් කර ඇති අතර එම ණය මුදලින් රුපියල් මිලියන 211.8 ක් සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය හෙවත් ව්‍යාපාරික ණය ලබා දී ඇත. එය මුද්‍ර ණය ප්‍රමාණයෙන් 26 %ක ප්‍රතිශතයක් වේ. සමෘද්ධි බැංකු කලාප 17 තුළ 2021 වර්ෂයේ රුපියල් මිලියන 509.4 ණය නිකුත් කර ඇති අතර එම ණය මුදලින් රුපියල් මිලියන 194.9 සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබා දී ඇත. එය මුද්‍ර

ණය ප්‍රමාණයෙන් 38 %ක ප්‍රතිශතයක් වේ. එමෙන්ම 2022 වර්ෂයේ රුපියල් මිලියන 351.0 ණය නිකුත් කර ඇති අතර එම ණය මුදලින් රුපියල් මිලියන 210.5 සමාද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබා දී ඇත. එය මුලු ණය ප්‍රමාණයෙන් 60 %ක ප්‍රතිශතයකි. 2023 වර්ෂයේ රුපියල් මිලියන 174.9 ණය නිකුත් කර ඇති අතර එම ණය මුදලින් රුපියල් මිලියන 107.0 ක් සමාද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය හෙවත් ව්‍යාපාරික ණය ලබා දී ඇත. එය මුලු ණය ප්‍රමාණයෙන් 61 %ක ප්‍රතිශතයක් වේ.

සමාද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ හා සමාද්ධි බැංකු කලාප අනුව බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය පහත 3.12 වගුව තුළින් පැහැදිලි වේ

3.12 වගුව:- ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ හා සමාද්ධි බැංකු කලාප අනුව ණය ව්‍යාප්තිය

අනු අංකය	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	සමාද්ධි බැංකු කලාපය	2021 වසර මුලු ව්‍යාපාරික ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව	අධ්‍යයනය කළ ව්‍යාපාරික ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව (2021 වසර)	නියැදි ප්‍රතිශතය (%)
01	පාදුක්ක	ලියන්වල	9.1	4.5	49
02	හෝමාගම	හෝමාගම	3.7	2.6	70
03	කැස්බෑව	පිළියන්දල	24.9	4.4	18
04	මහරගම	කොට්ටාව	28.3	22.3	79
05	කඩුවෙල	මාලඹේ	4.0	3.6	90
06	කොළොන්නාව	හිඹුටාන	2.5	2.4	96
07	කැලණිය	කැලණිය	26.5	9.5	36
08	අක්මිමන	වලහන්දුව	16.5	12.7	77
09	නාරම්මල	අතුරුවල	197.8	41.9	21
10	ගඟවටකෝරළය	මාපනාවතුර	4.1	3.9	95
11	ගලිගමුව	දේවාලේගම	49.3	21.5	44
12	රත්තොට	පල්ලෙවේරගම	21.5	1.9	09
13	උඩුනුවර	ගඩලාදෙණිය	14.9	8.5	57
14	හතරලියද්ද	සංගරාජපුර	27.5	11.1	40
15	මාවනැල්ල	ගනේතැන්න	70.6	39.4	56
16	රඹුක්කන	රඹුක්කන	8.2	4.7	57
17	යටිනුවර	සූරියගොඩ	-	-	-
	එකතුව		509.4	194.9	38%

මූලාශ්‍රය : නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඉහත වගුව අනුව 2021 වසරේ වැඩිම ණය ප්‍රමාණයක් නිකුත් කර ඇත්තේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ නාරම්මල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ අතුරුවල සමාද්ධි බැංකු කලාපයෙනි. එනම් මුළු ණය ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 197.8 කි. එහිම ව්‍යවසායකත්ව ණය වශයෙන් රුපියල් මිලියන 41.9 ක් ගැණුම්කරුවන් විසින් ලබා ගෙන ඇත. එනම් මුලු ණය ප්‍රමාණය 21.% කි. අඩුම ණය ප්‍රමාණයක් නිකුත් කර ඇත්තේ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ කොළොන්නාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ හිඹුටාන සමාද්ධි බැංකු කලාපයෙනි. එනම් මුලු ණය ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 2.5 ක් වන අතර ව්‍යවසායකත්ව ණය

වෙනුවෙන් රුපියල් මිලියන 2.4ක් ලබා දී ඇත. එනම් මුලු ණය ප්‍රමාණයෙන් 96% ප්‍රතිශතයකි. අධ්‍යයනය කළ බැංකු කලාප අතරින් සමස්ත ණය ප්‍රමාණය අඩු වුවත් ව්‍යවසායකත්ව ණය වෙනුවෙන් ලබා ගත් වැඩිම ණය ප්‍රතිශතය කොළොන්නාව, හිඹුටාන කලාපයට හිමි වේ. අඩුම ප්‍රතිශතයක් 9% ලබාගෙන ඇත්තේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ රත්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පල්ලෙවෙරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ සමෘද්ධි බැංකු කලාපයෙනි. එනම් මුද් ණය ප්‍රමාණයෙන් 9% ප්‍රතිශතයකි.

3.4.1 අධ්‍යයන බල ප්‍රදේශය තුළ සමෘද්ධි ණයලාභීන් සංඛ්‍යාව.

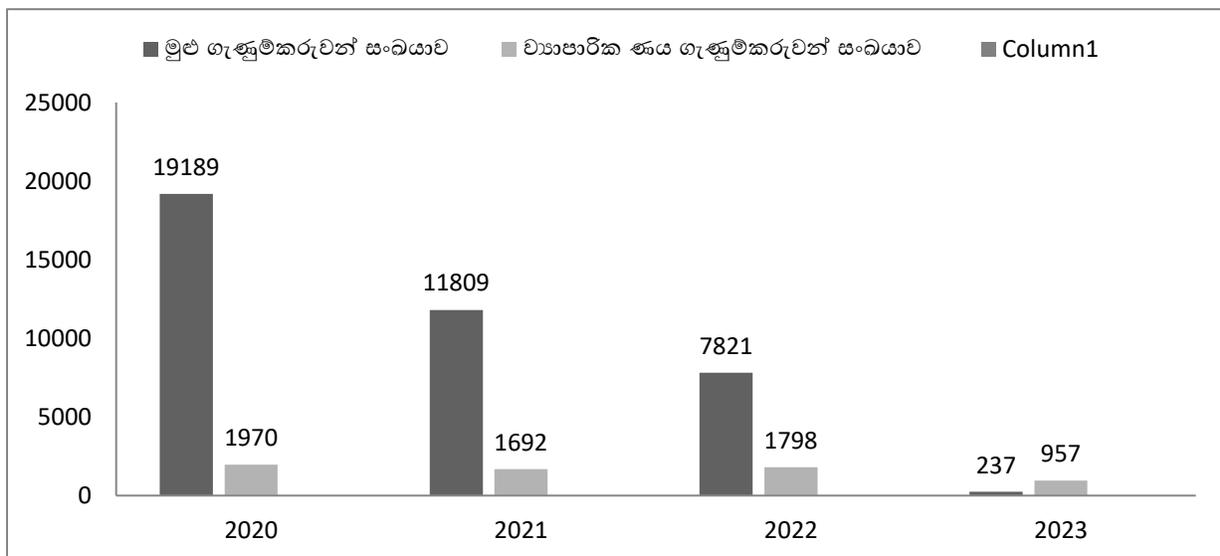
මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගත් බල ප්‍රදේශ තුළ ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු 3.13 වගුව හා 3.8 ප්‍රස්තාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.13 වගුව:- සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ගැණුම්කරුවන්ගේ සංඛ්‍යාව

වසර	මුළු ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපාරික ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපාරික ණය ගැණුම්කරුවන් ප්‍රතිශතය (%)
2020	19189	1970	10
2021	11809	1692	14
2022	7821	1798	23
2023 සැප්තැම්බර් දක්වා	2373	957	40

මූලාශ්‍රය : නියැදි සමීක්ෂණය -2023

3.8 ප්‍රස්තාරය:- සමෘද්ධි බැංකුවලින් ණය නිකුත් කළ ප්‍රමාණය

මූලාශ්‍රය : නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඉහත වගුව අනුව අදාළ අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ සමෘද්ධි බැංකුවලින් ණය ලබාගත් ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව අධ්‍යයනය කිරීමේදී 2020 වර්ෂයේ සමෘද්ධි බැංකු මගින් ගැණුම්කරුවන් 19189 ක් ණය ලබා ගෙන ඇති අතර එයින් ව්‍යවසායකත්ව ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 1970 කි. එනම් මුලු ණය ගැණුම්කරුවන්ගෙන් 10% ප්‍රතිශතයක් මෙම වර්ෂයේ ව්‍යවසායකත්ව ණය වෙනුවෙන් ණය ලබා ගෙන ඇත. එමෙන්ම 2021 වර්ෂයේ සමෘද්ධි බැංකුවෙන් ගැණුම්කරුවන් 11809 ක් ණය ලබා ගෙන ඇති අතර එයින් ව්‍යවසායකත්ව ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 1692 කි. එනම් මුලු ණය ගැණුම්කරුවන්ගෙන් 14% ප්‍රතිශතයක් මෙම වර්ෂයේ ව්‍යවසායකත්ව ණය වෙනුවෙන් ණය ලබා ගෙන ඇත. එලෙසම 2022 වර්ෂයේදී ණය ලබා ගෙන ඇති අතර ණය ලබා ගත් මුලු ණයගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 7821 කි. ඉන් ව්‍යාපාරික ණය 1798 ක් වන අතර ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 23%කි. 2023 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසය දක්වා මුලු ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 2373 ක් වන අතර ව්‍යවසායකත්ව ණය ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 957 කි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 40%කි. සමෘද්ධි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ණය වර්ග 38 ක් ඇති අතර ඉන් ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබා ගත් ගැණුම්කරුවන් දෙස බැලීමේදී අනෙක් ණය සඳහා වඩා වැඩි ප්‍රතිශත ප්‍රමාණයක් ව්‍යවසායකත්ව ණය වෙනුවෙන් ලබා දී ඇත. උදාහරණයක් ලෙස 2023 වර්ෂයේ 40% ගැණුම්කරුවන් ප්‍රමාණයක් ලබා ගෙන ඇත්තේ ව්‍යවසායකත්ව ණයයි. ඒ අනුව මෙම ප්‍රතිලාභීන් තුළ පරිභෝජනයට වඩා තම ව්‍යාපාර සංවර්ධනය කර ගැනීමේ අරමුණු පවතින ප්‍රජාවක් සිටින බවට නිගමනය කළ හැකිය.

3.4.2 සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාර ස්වභාවය

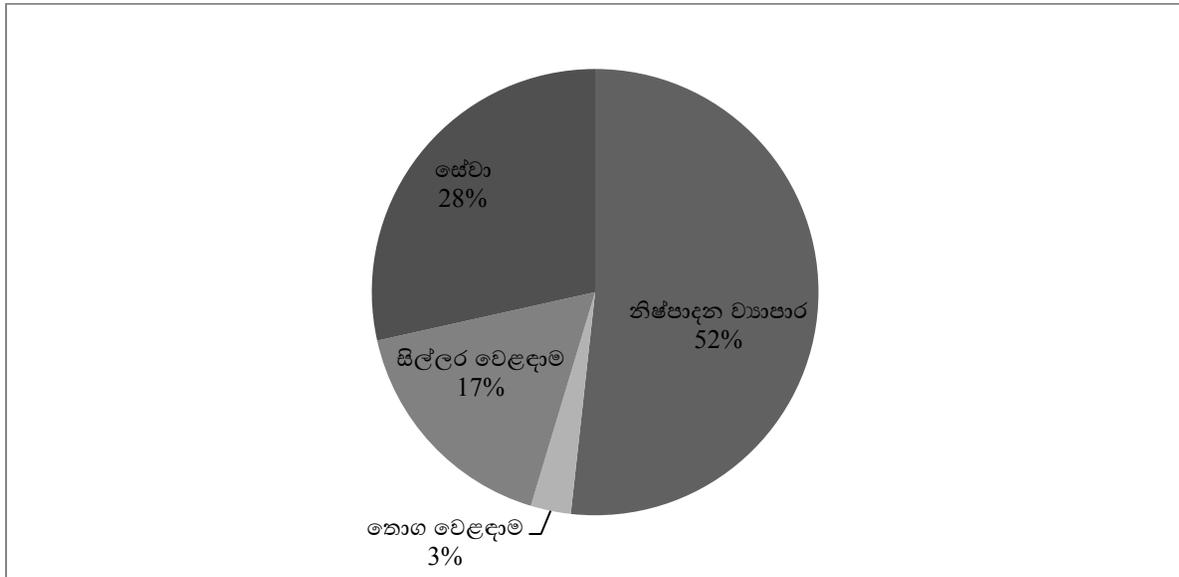
මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගත් බල ප්‍රදේශ තුළ ණය ගැණුම්කරුවන් පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාරවල ස්වභාවය පහත 3.14 වගුව හා 3.9 ප්‍රස්තාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.14 වගුව:-සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාර ස්වභාවය

අ/අ	ව්‍යාපාර ස්වභාවය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර	89	52
2	තොග වෙළෙඳාම	5	3
3	සිල්ලර වෙළෙඳාම	29	17
4	සේවා	47	28
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය:- නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.9 ප්‍රස්තාරය:- ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාර ස්වභාවය

මූලාශ්‍රය :නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත වගුව අනුව සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන් තම ව්‍යාපාර සඳහා ණය ලබා ගැනීමේදී ව්‍යාපාර කොටස් 04 වර්ග කිරීම සිදු කරන ලදී. මෙහිදී වර්ග කිරීම් අනුව නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර, තොග වෙළෙඳාම, සිල්ලර වෙළෙඳාම, සේවා යනුවෙන් ණය ලබා ගත් ව්‍යාපාර කොටස් 04 යටතේ අධ්‍යයනය කරන ලදී. මෙහි නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර සඳහා ණය ලබාගත් සංඛ්‍යාව 89 ක් වන අතර එය මුලු ණය ප්‍රමාණයෙන් 52%කි. ඒ අනුව වැඩිම ප්‍රමාණයක් ණය ලබා ගෙන ඇත්තේ නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර වෙනුවෙනි. ව්‍යාපාරවලින් අඩුම සංඛ්‍යාවක් ණය ලබා ගෙන ඇත්තේ තොග වෙළෙඳාම සඳහාය. එම ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව 05 ක් වන අතර මුලු ව්‍යාපාරවලින් 3% ක ප්‍රතිශතයකි. සිල්ලර වෙළෙඳාම සඳහා ණය ලබා ගෙන ඇත්තේ 29 දෙනෙකු වන අතර 17% ප්‍රතිශතයකි. සේවා සඳහා 47 ණය ලබා ගෙන ඇති අතර එය 28% ප්‍රතිශතයකි. මෙහිදී සමෘද්ධි ණයලාභීන් නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර ලෙස රසකැවිලි, ඇඳුම්, කොසු, ඉදලේ, විසිතුරු භාණ්ඩ, කැටයම් භාණ්ඩ, බිම්මල් ආදී නිෂ්පාදන අධ්‍යයනයට ලක් කළ අතර සේවා ව්‍යාපාර ලෙස ආහාර සැපයුම්, වාහන අලුත්වැඩියාව, වී මෝල් හා තුනපහ ඇඹරුම්භල්, රූපලාවන්‍ය කටයුතු ආදිය හඳුනා ගන්නා ලදී.

ඉහත කොටස් යටතේ අධ්‍යයනය කරන ලද ව්‍යාපාර ආරම්භ කල කාලය අනුව වර්ගීකරණය පහත 3.15 වගුව තුළින් නිරූපනය වේ.

3.15.වගුව:- සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාරවල ආරම්භය

වර්ෂ 2015 පසුව ව්‍යවසායකත්ව ව්‍යාපාර ආරම්භ කර ඇති ආකාරය පහත සඳහන් වගු සටහනේ දක්වා ඇත.

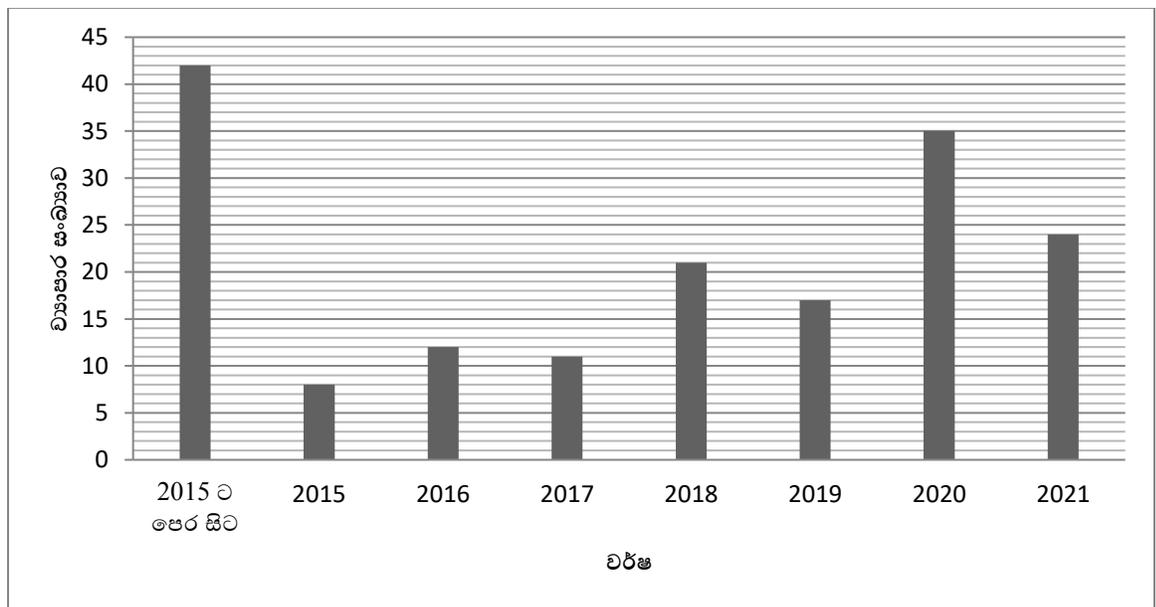
3.15 වගුව:-සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාරවල ස්වභාවය

අ/අ	ව්‍යාපාර ආරම්භ කර ඇති වසර	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	2015 ට පෙර සිට	42	26
2	2015	8	5
3	2016	12	7
4	2017	11	6
5	2018	21	12
6	2019	17	10
7	2020	35	20
8	2021	24	14
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය:නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

2015 ට පෙර වර්ෂ කාල නිර්ණයකින් තොරව ව්‍යාපාර ආරම්භ කර ඇති සංඛ්‍යාව 42 කි. මෙහිදී ව්‍යාපාර 170 ක් අධ්‍යයනය කළ අතර එම ප්‍රමාණයෙන් 42 ක් එනම් 26%ක් ආරම්භ කර ඇත්තේ 2015 වර්ෂයට පෙර සිට බව අනාවරණය විය. 2015 සිට 2021 දක්වා ආරම්භ කළ ව්‍යාපාර පිලිබඳ සලකා බැලීමේදී 2020 වර්ෂයේ ව්‍යාපාර 35 ක් ආරම්භ කළ අතර 2015 ට පසු වර්ෂවල වැඩිම ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවක් ආරම්භ කළ වර්ෂය මෙය වේ. එය මුළු ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවෙන් 20%ක ප්‍රතිශතයකි. අඩුම ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවක් ආරම්භ කර ඇත්තේ 2015 වර්ෂයේය. එය ව්‍යාපාර 8 ක් වන අතර මුළු ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවෙන් 5% ක ප්‍රතිශතයකි.

3.10 ප්‍රස්තාරය:- සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාරවල ස්වභාවය

මූලාශ්‍රය:නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.4.3 සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී ව්‍යාපාර ස්ථානගතවීම

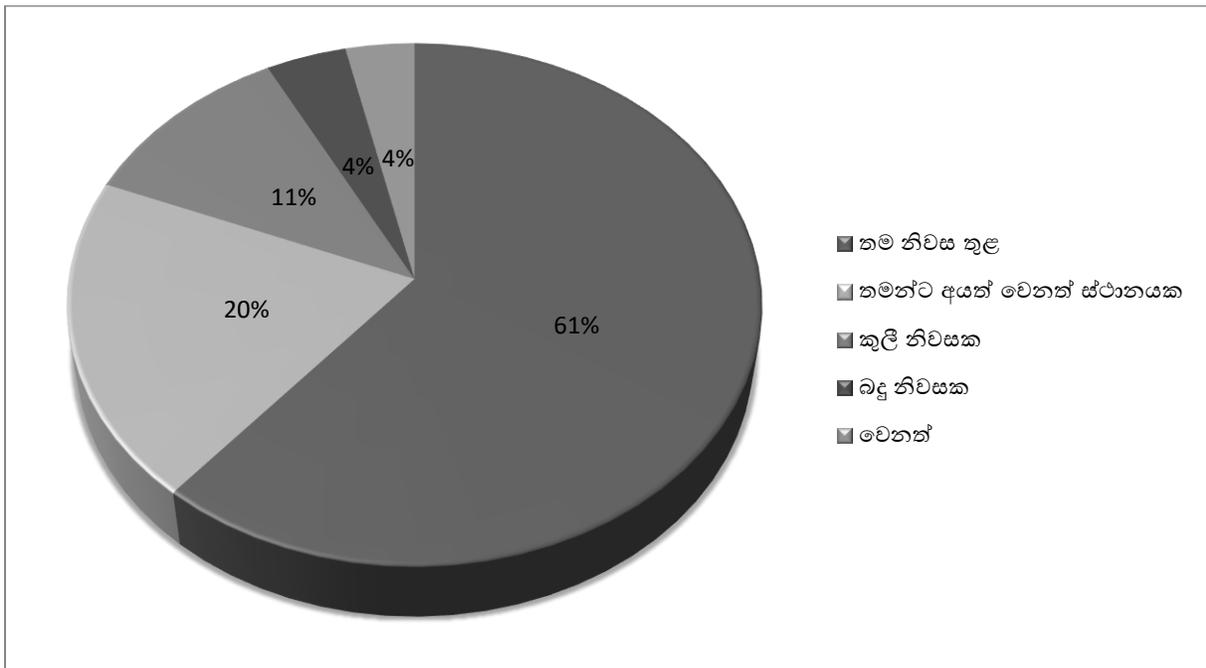
අධ්‍යයනය ලක්කරන ලද ව්‍යාපාරිකයින්ගේ ව්‍යාපාර ස්ථානගත වී ඇති ආකාරය පහත 3.16 වගුව හා 3.11 ප්‍රස්තාරය තුළින් නිරූපණය වේ.

3.16 වගුව:-සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාර ස්ථානගතවීම

අ/අ	ස්ථානය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	තම නිවස තුළ	104	61
2	තමන්ට අයත් වෙනත් ස්ථානයක	34	20
3	කුලී නිවසක	19	11
4	බදු නිවසක	7	4
5	වෙනත්	6	4
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.11 ප්‍රස්තාරය:- ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපාර ස්ථානගතවීම

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ණය ලබාගත් ස්වයං-රැකියාලාභීන්ගේ ව්‍යාපාර පිහිටා ඇති ස්ථාන පිළිබඳ අධ්‍යයන කිරීමේදී වැඩි පිරිසක් තම නිවස තුළම ව්‍යාපාරය ස්ථානගත කර තිබුණි. එනම් ව්‍යාපාරික ස්ථාන 104 නිවසේ කොටසක තම ව්‍යාපාර සිදුකරගෙන යන ලදී. එය මුලු ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවෙන් 61%ක ප්‍රතිශතයකි. බෙහෝ විට සිල්ලර වෙළෙඳාම, ඇඳුම් මැසීම, රසකැවිලි නිෂ්පාදනය, ගෙවතු වගාව, සත්ත්ව පාලනය වැනි ව්‍යාපාර තම නිවසේ මෙන්ම ගෙවත්තේ ස්ථානයක ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යනු ලබයි. තමන්ට අයත් වෙනත් ස්ථානයක ව්‍යාපාර 34 ක් පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර එය මුලු ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවෙන් 20% ප්‍රතිශතයකි. මෙහිදී නිවස පිහිටි ස්ථානයට පරිබාහිරව තමන්ට අයත් ඉඩම්වල ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම

දක්නට ලැබේ. සිල්ලර වෙළෙඳාම, වාහන අලුත්වැඩියාව, සත්තව පාලනය වැනි ව්‍යාපාර පරිබාහිර ස්ථානවල පවත්වාගෙන යනු ලබයි. තම නිවස තුළ හා තමන්ට අයත් වෙනත් ස්ථානයක ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යන අය ව්‍යාපාරයට බිම් කුලියක් නොගෙවන නිසා යම් ආර්ථික දියුණුවක් පෙන්නුම් කරයි. ඒ අනුව තමාගේම ස්ථානයක ව්‍යාපාරය පිහිටා තිබීම ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇති බව පැහැදිලි වේ. එමෙන්ම කුලී නිවෙස්වල ව්‍යාපාර 19 ක්ද, බදු නිවෙස්වල ව්‍යාපාර 07 ක්ද පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර ඔවුන්ට ව්‍යාපාර වෙනුවෙන් අමතර ආදායමක් දැරීමට සිදු වේ.

වෙනත් ස්ථානවල ව්‍යාපාර 06 ක් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර ඔවුන් බොහෝ විට තම දෙමව්පියන්ගේ, නෑදෑ හිතවතුන්ගේ ස්ථාවල කුලී ගෙවීමකින් තොරව ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යති.

3.5 සමෘද්ධි ව්‍යවසායකයින්ගේ සේවා නියුක්තිය හා ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි ස්වභාවය

3.5.1 සමෘද්ධි ව්‍යවසායකයින්ගේ සේවා නියුක්ති ස්වභාවය

සමෘද්ධි ණය ලබාගත් ව්‍යවසායකයින් හා ඔවුන්ගේ පවුලේ සේවා නියුක්තිය අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතී. ඔවුන් නිරත ව්‍යාපාරවල සේවා නියුක්තිය ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් අධ්‍යයනය කළ අතර එය 2021 ට පෙර හා පසු වශයෙන්ද වර්ගීකරණය කර අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලදී. ඒ අනුව 2021 ට පෙර හා පසු වර්ෂවල ව්‍යාපාරවල නියුක්ත ස්ත්‍රී පුරුෂ වර්ගීකරණය පහත 3.17 වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

3.17 වගුව:- ව්‍යවසායක පවුල්වල සේවා නියුක්ති ස්වභාවය

වර්ගය	2021ට පෙර පවුලේ සේවා නියුක්තිය	ප්‍රතිශතය (%)	2021ට පසු පවුලේ සේවා නියුක්තිය	ප්‍රතිශතය (%)
ස්ත්‍රී	140	63	135	60
පුරුෂ	82	37	87	40
එකතුව	222	100%	222	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත වගුව අනුව 2021 වර්ෂයට පෙර සමෘද්ධි ණය ලබා ගෙන ව්‍යාපාරවල නිරත ස්ත්‍රීන් ප්‍රමාණය 140 වන අතර එය මුළු ණය ලබා ගත් සේවලාභීන්ගෙන් 63%ක ප්‍රතිශතයක් වේ. සමෘද්ධි ණය ලබාගෙන ව්‍යාපාරවල නිරත පුරුෂ පක්ෂය 82 කි. එනම් 37%කි. 2021 වර්ෂයේ සිට 2023 දක්වා සමෘද්ධි ණය ලබාගෙන ව්‍යාපාරවල නිරත ස්ත්‍රී පක්ෂය 135 කි. එය මුළු සේවලාභීන්ගෙන් 60%කි. පුරුෂ පක්ෂය 87 ක් වන අතර එය 40%ක ප්‍රතිශතයකි. මෙම අධ්‍යයනයෙන් පෙනීයන්නේ සමෘද්ධි වැඩසටහන හා සම්බන්ධව ක්‍රියාකාරී ව්‍යාපාරවල නිරත වන බහුතර පිරිස ස්ත්‍රී පක්ෂය බවයි. බොහෝ විට සැමියා බාහිර රැකියාවල නිරත වන අතර කාන්තාව නිවසේ සිට ස්වයං රැකියාවක යෙදෙන බැවින් ඒ සඳහා සමෘද්ධි ණය ලබාගෙන තම ව්‍යාපාර පවත්වා ගෙන යාමක් දක්නට ලැබේ.

සමෘද්ධි ණය ලබා ගෙන ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යන පිරිස අතරින් තරමක් සාර්ථක ව්‍යාපාර ගණනාවක් දක්නට ඇති අතර එම වැඩි දියුණු වූ ව්‍යාපාර සඳහා පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ දායකත්වය පමණක්

ප්‍රමාණවත් නොවූ හෙයින් ඒ සඳහා බාහිර සේවකයකුගේ සේවය ලබා ගැනීමට පෙළඹී ඇත. ඒ අනුව ණය ලබා ගත් ව්‍යාපාර සඳහා බාහිර සේවා ලබා ගත් ආකාරය පහත 3.18 වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

3.18 වගුව:- සමෘද්ධි ව්‍යවසායක පවුල්වල බාහිර සේවා නියුක්ති ස්වභාවය

වර්ගය	2021ට පෙර බාහිර සේවා නියුක්තිය	ප්‍රතිශතය (%)	2021ට පසු බාහිර සේවා නියුක්තිය	ප්‍රතිශතය (%)
ස්ත්‍රී	27	79	44	81
පුරුෂ	7	21	10	19
එකතුව	34	100%	54	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත වගුව අනුව 2021 වර්ෂයට පෙර ණය ලබා ගත් ව්‍යවසායකයින් පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාර සඳහා බාහිරින් ස්ත්‍රී පක්ෂයේ අය 27 දෙනෙකුගේ සේවය ලබා ගෙන ඇති බව අධ්‍යයනය කළ පවුල්වලින් සනාථ විය. එමෙන්ම මෙම ව්‍යාපාරිකයින් 170 සඳහා පුරුෂ පක්ෂය 07 දෙනෙකුගේ සේවය ලබා ගෙන ඇත. 2021 ට පසු ලබා ගත් බාහිර සේවා නියුක්තිය දෙස බැලීමේදී ස්ත්‍රීන් 44 දෙනෙකු එනම් බාහිර සේවා නියුක්තියෙන් 81% ක් ප්‍රමාණයක් නිරත වී ඇත. එමෙන්ම පුරුෂ පක්ෂය 10 දෙනෙකු එනම් බාහිර සේවා නියුක්තියෙන් 19%ක ප්‍රතිශතයක් සේවයේ නිරත වී ඇත. මෙහිදී මල් වගාව, කේටරින් සේවය, ඇඳුම් මැසීම, රූපලාවන්‍ය හා වළං කර්මාන්තය ආදී ව්‍යාපාර සඳහා කාන්තා බාහිර සේවය ලබා දී තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර පුරුෂ පක්ෂය බාහිර සේවා සැපයීමේදී වාහන අළුත්වැඩියා කිරීම, කැටයම් ශිල්පය, කේටරින් සේවය, සිල්ලර හා තොග වෙළෙඳාම සඳහාද යොදාගෙන තිබුණි .

3.5.2 සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි ස්වභාවය

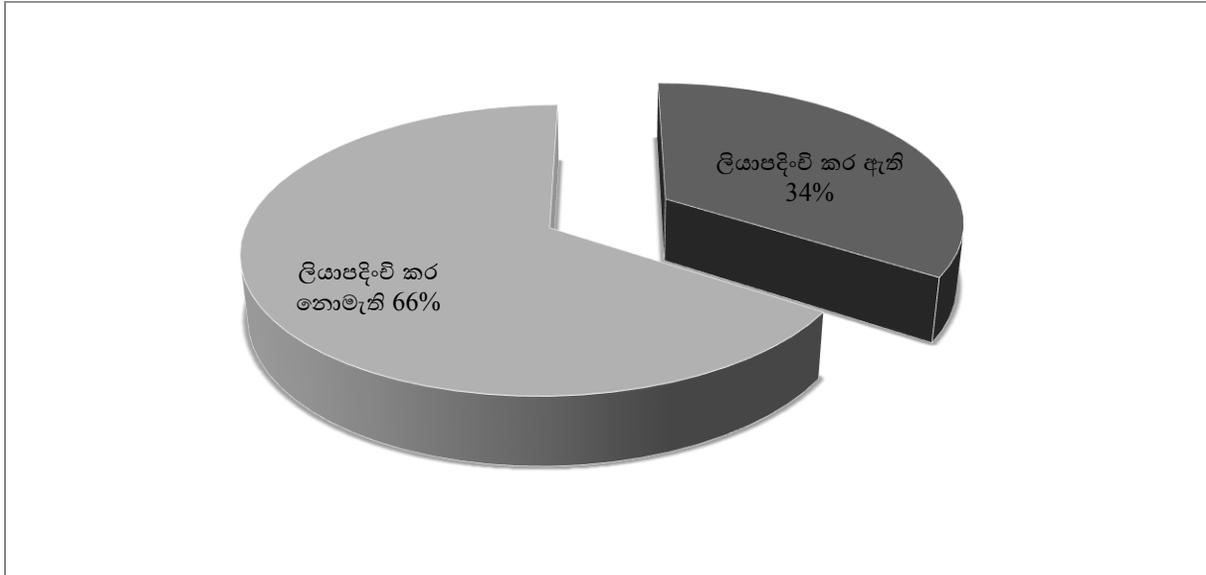
සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ව්‍යාපාර සාර්ථක වීමට එම ව්‍යාපාර රජයේ පිළිගත් ආයතනයක ලියාපදිංචි කිරීම දැවැදගත් වේ. ණය ලබා ගත් ව්‍යවසායකයින් ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කර ඇති ආකාරය පහත වගු අංක 3.19 හා 3.12 ප්‍රස්තාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.19 වගුව :- සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි ස්වභාවය

අ/අ	ස්වභාවය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	ලියාපදිංචි කර ඇත	58	34
2	ලියාපදිංචි කර නැත	112	66
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.12 ප්‍රස්තාරය : සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණයලාභී ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි ස්වභාවය

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

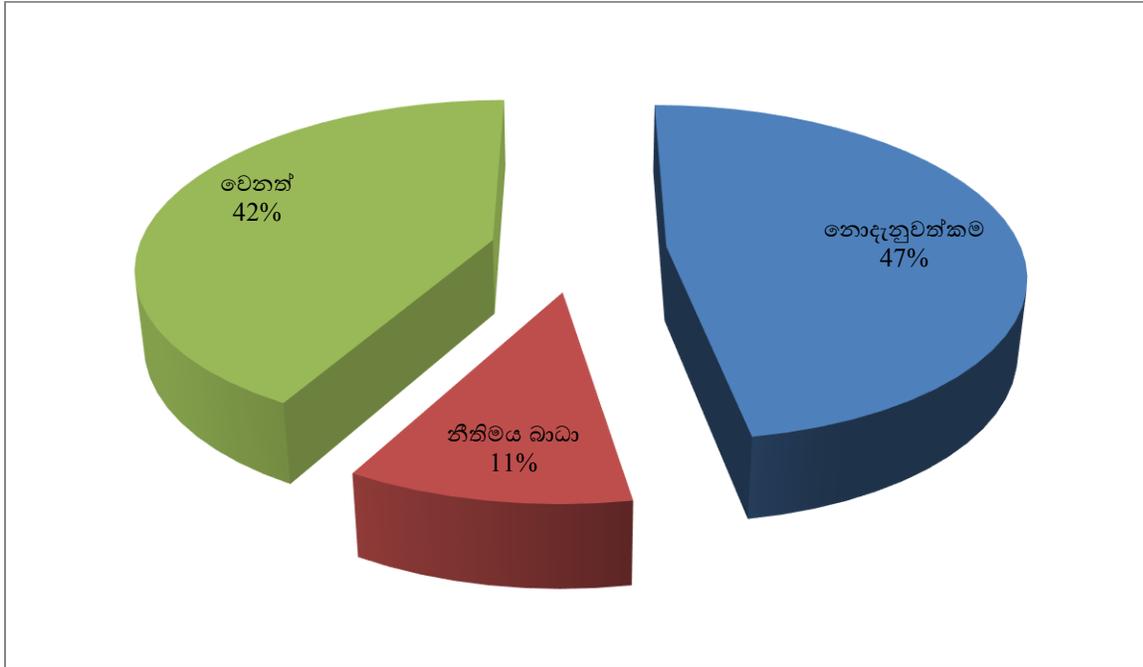
ඉහත වගුව අනුව ව්‍යාපාර 170 අතරින් කිසියම් ආයතනයක ලියාපදිංචි කර ඇති ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව 58 ක් වන අතර එය මුලු ව්‍යාපාර අතරින් 34%ක ප්‍රතිශතයකි. ලියාපදිංචි නොකළ ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව 112 ක් වන අතර 66%කි. මෙහිදී මෙම ව්‍යාපාර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ පිහිටා ඇති කුඩා ව්‍යාපාර අංශයේ හා ප්‍රාදේශීය සභාවල ලියාපදිංචි කර ඇත. ලියාපදිංචි කර නොමැති ව්‍යාපාර හිමි ස්වයං-රැකියාලාභීන් ඒ සඳහා විවිධ හේතු දක්වා ඇති අතර එය පහත 3.20 වගුව හා 3.13 ප්‍රස්තාරය මගින් දක්වා ඇත.

3.20 වගුව:- ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි නොකිරීමට බලපා ඇති හේතු

අ/අ	කාරණය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	නොදැනුවත්කම	53	47
2	නීතිමය බාධා	12	11
3	වෙනත්	47	42
	එකතුව	112	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.13 ප්‍රස්තාරය : ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි නොකිරීමට බලපා ඇති හේතු

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.20 වගුව හා 3.13 ප්‍රස්තාරය අනුව ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කර නොමැති ව්‍යාපාර වැඩි ප්‍රමාණයක් ඇති අතර ඊට හේතු වන්නේ ලියාපදිංචිය අත්‍යවශ්‍යම නොවන ව්‍යාපාර පැවතීම, අදාළ ප්‍රමිතීන් අනුව ව්‍යාපාර සකස් නොවීම, වාර්ෂිකව ගෙවීමට සිදුවන මූල්‍යමය දායකත්වය ගෙවීමට අපහසු වීම, නීතිමය බාධාවන් හා නොදැනුවත්කම වැනි හේතු නිසා ව්‍යාපාර ලියාපදිංචිය ගිලිහී ගොස් ඇත. මෙහිදී ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට ලියාපදිංචිය බෙහෙවින් බලපා ඇති අතර තමාගේ නිෂ්පාදන පිළිගත් ආයතනවලට අලෙවි කිරීමට නොහැකිවීම මත ඔවුන්ගේ ආදායම් අඩු වීමට මෙය හේතුවක් වී ඇත.

3.6 ණයලාභී ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා සමෘද්ධි වැඩසටහනේ දායකත්වය.

ව්‍යාපාර සංවර්ධනය කිරීමේ දී සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය මඟින් දැඩි බලපෑමක් සිදු වී ඇති අතර එය අංශ කීපයක් ඔස්සේ සිදු වී ඇති බව පහත 3.21 වගුව හා 3.14 ප්‍රස්තාරය තුළින් නිරූපණය වේ.

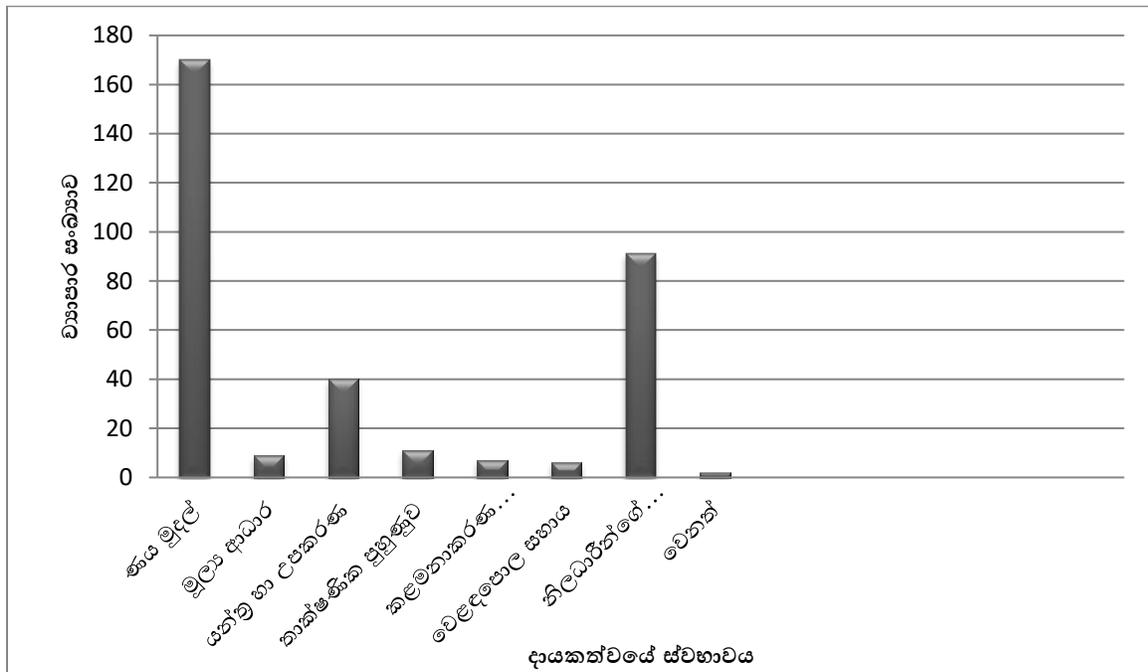
3.21 වගුව:- ණයලාභී ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා සමෘද්ධි වැඩසටහනේ දායකත්වය.

අ/අ	දායකත්වයේ ස්වභාවය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	ණය මුදල්	170	100
2	මූල්‍ය ආධාර	9	5
3	යන්ත්‍ර හා උපකරණ	40	23
4	තාක්ෂණික පුහුණුව	11	6

5	කළමනාකරණ පුහුණුව	7	4
6	වෙළෙඳපොළ සහාය	6	3
7	නිලධාරීන්ගේ පසු විපරම	91	53
8	වෙනත්	2	1

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.14 ප්‍රස්තාරය: ණයලාභී ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා සමෘද්ධි වැඩසටහනේ දායකත්වය.

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත සඳහන් 3.21 වගුව හා 3.14 ප්‍රස්තාරය අනුව ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා පවුල් 170 සඳහාම සමෘද්ධි වැඩසටහනින් විවිධ ආකාරයට භෞතික හා මූල්‍යමය සේවා වශයෙන් අනුග්‍රහය ලැබී ඇත. මෙහිදී අධ්‍යයනය කළ පවුල් 170 සඳහාම එනම් පවුල් 100% ණය මුදල් ලබා ගෙන ඇත. මෙම පවුල් අතරින් බහුතර පිරිසක් රුපියල් 50,000.00 වැඩි ණය මුදලක් සමෘද්ධි බැංකු තුළින් ලබා ගෙන ඇත. එමෙන්ම සමෘද්ධි වැඩසටහන හරහා විවිධ ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දී නැවත ගෙවීමකින් තොරව මූල්‍ය ආධාර වශයෙන් පවුල් 09 එනම් 5% ආධාර ලබා දී ඇත. ව්‍යාපාර දියුණුවට අවශ්‍ය වන යන්ත්‍රෝපකරණ පවුල් 40 සඳහා ලබා දී ඇති අතර එය පවුල් 170 අතරින් 23%කි. භෞතික ආධාරවලට අමතරව මෙම පවුල් සඳහා තාක්ෂණික පුහුණුව පවුල් 11 සඳහා ලබා දී ඇති අතර ඒ සඳහා බාහිර ආයතනවල සහාය ලබා ගෙන සේවය සපයා දී ඇත. විශේෂයෙන්ම විද්‍යා මධ්‍යස්ථානය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, පශු වෛද්‍ය කාර්යාලය හා පර්යේෂණ ආයතන මගින් තාක්ෂණික පුහුණුවීම් ලබා දී ඇත. එමෙන්ම බාහිර ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණයෙන් කළමනාකරණ පුහුණු පවුල් 7 ක් සඳහා ලබා දී ඇති අතර එමගින් ව්‍යාපාරයේ අයවැය ක්‍රමානුකූලව පවත්වාගෙනයාම හා ලේඛණගත කර ගැනීමේ හැකියාව ලැබී ඇත.

පවුල් 6 ක් සඳහා වෙළෙඳපොළ සහාය ලබා දී ඇති අතර විශේෂයෙන් සමෘද්ධි පොළ භූමියන්හි ස්ථාන වෙන් කර ජාල ගත කිරීම් කර ව්‍යවසායකයින්ගේ අලෙවියට අවස්ථාව උදා කර දී ඇත.

සමෘද්ධි ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වයට නිලධාරීන්ගේ පසු විපරම බෙහෙවින් හේතු වී අති අතර අධ්‍යයනය කළ පවුල් අතරින් පවුල් 91 ක් සඳහා නිලධාරීන් නිතර නිතර පසු විපරමෙහි යෙදී ඇති බව අනාවරණය විය. ඒ අනුව අධ්‍යයනය කළ පවුල් අතරින් 53% පසු විපරම සාර්ථකව ලබා දී ඇත. මෙහිදී ලබා දුන් ණය වාරික නියමිත කාලයට අයකර ගැනීම, ව්‍යාපාරයේ ගැටළු සහගත අවස්ථාවලට සහාය වීම හා සහාය සේවා ළඟා කර දීම, තාක්ෂණික ගැටළු විසඳීමට සහාය වීම ආදී කරුණු ගණනාවක් පසු විපරම තුළින් ඉටු කර දී ඇත.

3.6.1 ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දී ඇති ණය මුදල් වර්ගීකරණය

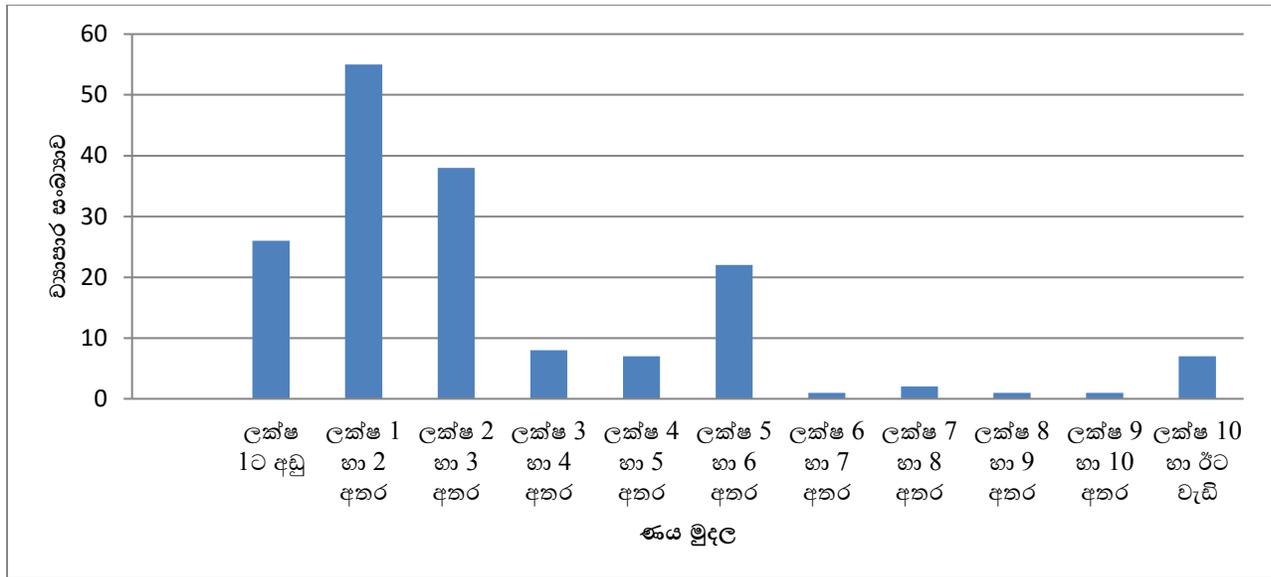
මෙම සමීක්ෂණයේදී සමෘද්ධි වැඩසටහන තුළින් රුපියල් 50,000.00 වඩා වැඩි ණය මුදල් ප්‍රමාණයක් ලබා දුන් ව්‍යවසායකයින් පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය කර ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. ඒ අනුව ලබා දුන් ණය මුදල් වර්ගීකරණය පහත සඳහන් 3.22 වගුව හා 3.15 ප්‍රස්ථාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.22 වගුව:- ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දී ඇති ණය මුදල් වර්ගීකරණය

අ/අ	ණය මුදල	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	ලක්ෂ 1ට අඩු	26	15
2	ලක්ෂ 1 හා 2 අතර	55	32
3	ලක්ෂ 2 හා 3 අතර	40	24
4	ලක්ෂ 3 හා 4 අතර	8	4
5	ලක්ෂ 4 හා 5 අතර	7	4
6	ලක්ෂ 5 හා 6 අතර	22	12
7	ලක්ෂ 6 හා 7 අතර	1	1
8	ලක්ෂ 7 හා 8 අතර	2	2
9	ලක්ෂ 8 හා 9 අතර	1	1
10	ලක්ෂ 9 හා 10 අතර	1	1
11	ලක්ෂ 10 හා ඊට වැඩි	7	4
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.15 ප්‍රස්තාරය:- ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දී ඇති ණය මුදල් වර්ගීකරණය

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත වගුව හා ප්‍රස්තාරය අනුව ව්‍යාපාරයකින් සඳහා ලබා දී ඇති ණය ප්‍රමාණය විශ්ලේෂණය කර ඇත. මෙහිදී රුපියල් 50,000 සිට ඉහළට ණය ලබා ගත් ව්‍යවසායකයින් පිළිබඳව සමීක්ෂණය කළ අතර රුපියල් 50,000.00 - 100,000.00 ණය මුදලක් ලබා ගත් ව්‍යවසායකයින් 26 සිටි බව අනාවරණය විය. එය ණය ලබා ගත් ව්‍යවසායකයින් 170 අතරින් 15% වේ. රුපියල් 100,000.00 - රුපියල් 200,000.00 අතර ණය ලබා ගත් පුද්ගලයින් 55 සිටි අතර 32% ප්‍රතිශතයක් වේ. අධ්‍යයනය කළ පවුල් අතරින් වැඩිම ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවකට ණය ලබා ගෙන ඇත්තේ මෙම රුපියල් 100,000.00 හා රුපියල් 200,000.00 අතර ණය ලබා ගත් ස්වයං-රැකියාලාභීන් වේ. ඊළඟට වැඩිම සංඛ්‍යාවක් ණය ලබා ගෙන ඇත්තේ එනම් පවුල් 40 වන අතර එය රුපියල් 200,000.00 - රුපියල් 300,000.00 අතර මුදලවේ. එය ණය ලබා ගත් පුද්ගලයින් අතරින් 22% ප්‍රතිශතයකි. මිළගට වැඩිම ණය මුදලක් ලබා ගත් පවුල් සංඛ්‍යාව වන්නේ රුපියල් 500,000.00 - රුපියල් 600,000.00 අතර මුදලක් ලබා ගත් පවුල් 22 වන අතර එය 12% කි. පවුල් අඩුම සංඛ්‍යාවක් එනම් පවුල් 01 බැගින් රුපියල් 600,000.00 - රුපියල් 700,000.00 අතර හා රුපියල් 800,000.00 - 900,000.00 හා රුපියල් 900,000.00 රුපියල් 1,000,000.00 අතර ණය ලබා ගත් සංඛ්‍යාව 1% ක් වේ. රුපියල් 1,000,000.00 ට වැඩි ණය ලබා ගත් සංඛ්‍යාව පවුල් 07 කි. ඒ අනුව සමෘද්ධි ණය ලබා ගත්තද යම් ආර්ථික හැකියාවක් ඇති පිරිසක් මෙම වැඩසටහන හා බද්ධව තම ව්‍යාපාර දියුණු කර ගැනීමේ කටයුත්තේ නිරත වී ඇත. ඒ අනුව මධ්‍යම පාන්තිකයින් ද සමෘද්ධි ණය වැඩසටහන තුළින් සාර්ථක ප්‍රගතියක් අත් කරගෙන ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

3.6.2 ව්‍යවසායක ණය මුදල් වියදම් කළ ආකාරය

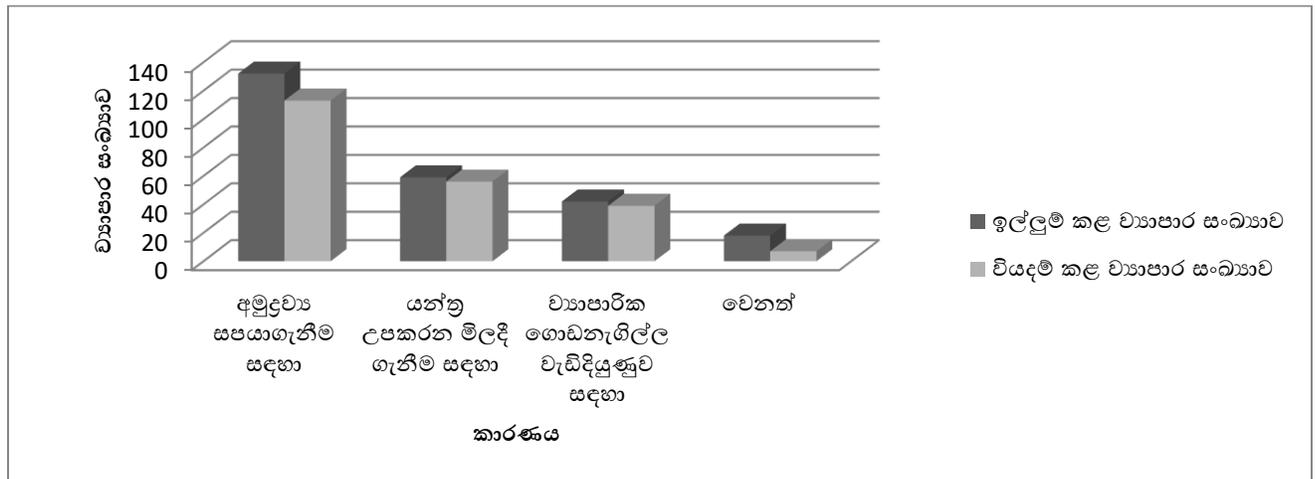
ව්‍යවසායකයින් විසින් ලබා ගන්නා ණය කුමන කාරණයක් සඳහා ලබා ගත්තේද, එය කුමන කාරණයක් සඳහා වියදම් කළේද යන්න 3.23 වගුව හා 3.16 ප්‍රස්තාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.23 වගුව:- ව්‍යවසායකයින් ණය මුදල් වියදම් කළ ආකාරය

අ/අ	විස්තරය	ඉල්ලුම් කළ ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)	වියදම් කළ ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	අමුද්‍රව්‍ය සපයාගැනීම සඳහා	132	78	113	66
2	යන්ත්‍ර උපකරන මිලදී ගැනීම සඳහා	59	33	56	34
3	ව්‍යාපාරික ගොඩනැගිල්ල වැඩිදියුණුව සඳහා	42	23	39	25
4	වෙනත්	18	04	07	10

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.16 ප්‍රස්තාරය:- ව්‍යවසායකයින් ණය මුදල් වැය කර ඇති ආකාරය

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත වගුව හා ප්‍රස්තාරය අනුව ව්‍යාපාරය සඳහා අමුද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීමට පවුල් 132 ක් ණය මුදල් ඉල්ලුම් කර ඇති අතර එය ණය ඉල්ලා ඇති පවුල් ප්‍රමාණයෙන් 78% කි. අමු ද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීමට ණය ලබා ගත්තද මින් සැබෑ ලෙසම එම කාරණය සඳහා වැය කර ඇත්තේ පවුල් 113 හා එය 66% කි. යන්ත්‍ර සූත්‍ර උපකරණ මිලදී ගැනීමට පවුල් 59 ක් ඉල්ලුම් කර ඇති නමුත් එම කාරණය සඳහා වැය කර ඇත්තේ පවුල් 56 පමණි. ව්‍යාපාරික ගොඩනැගිල්ල වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පවුල් 42 ණය ඉල්ලුම් කර ඇති නමුත්

පවුල් 39 එම කාරණය සඳහා වියදම් කර ඇත. අනෙකුත් කටයුතු සඳහා පවුල් 18 ක් ණය ඉල්ලා ඇති අතර එම ඉල්ලුම් කළ කටයුත්ත වෙනුවෙන් වියදම් කළ ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව 07 කි. පැවති කොරෝනා වසංගතය සහ රටේ පවත්නා ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ආර්ථික ගැටළුවලින් පීඩිත ජනතාවට ව්‍යාපාර සංවර්ධනයට ඉල්ලුම් කළ ණය මුදල් එම කාරණයටම යෙදවීමට නොහැකි වී ඇති අතර තම පාරිභෝජනය හා දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු, සෞඛ්‍ය කටයුතු වෙනුවෙන් වැය කර ඇති බව හඳුනා ගන්නට ලැබිණි. ඒ අනුව රටේ අයහපත් ආරාථික තත්වය ව්‍යාපාර සංවර්ධනයට බාධාවක් වී ඇති බවත්, අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ව්‍යාපාර පවුල් තම ව්‍යාපාරයේ විවිධ කාරණා සඳහා ණය මුදල් ඉල්ලුම් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

3.6.3 සමාද්ධි ණය මුදල් ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රමාණවත් බව

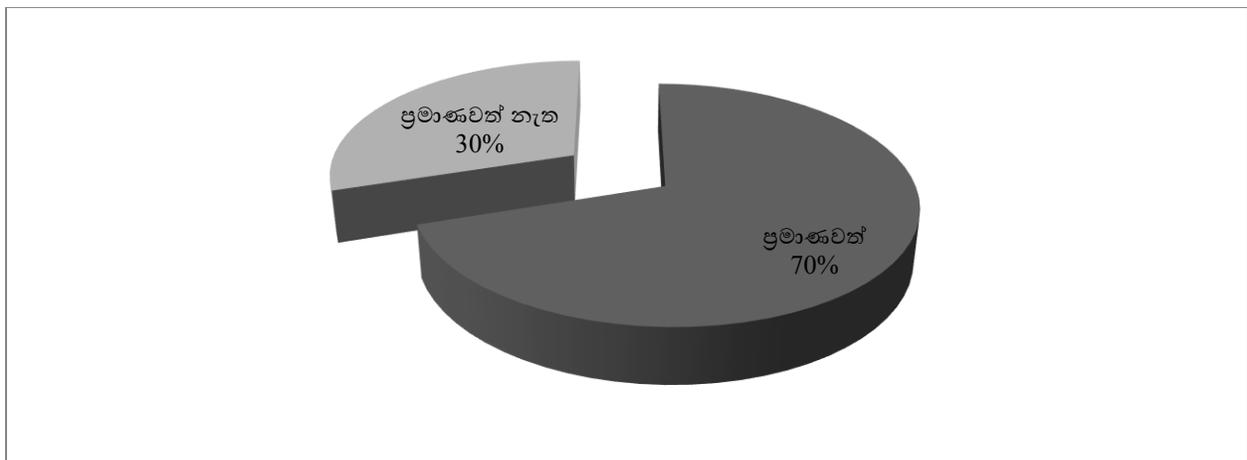
සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද ව්‍යාපාර පවුල් 170න් 119 සඳහා ලබා දී ඇති ණය මුදල් ප්‍රමාණවත් බව ප්‍රකාශ කළ ව්‍යවසායකයින් ගණන මුළු ගණනින් 70% කි. එමෙන්ම මෙහි ව්‍යවසායකයින් 51 ක් සඳහා ලබා දුන් ණය මුදල ප්‍රමාණවත් වී නැති අතර එය 30%ක් බව පහත 3.24 වගුව හා 3.17 ප්‍රස්තාරය තුළින් පැහැදිලි වේ.

3.24 වගුව:- සමාද්ධි ණය මුදල් ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රමාණවත් බව

අ/අ	ප්‍රමාණවත් බව	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	ප්‍රමාණවත්	119	70
2	ප්‍රමාණවත් නැත	51	30
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.17 ප්‍රස්තාරය:- සමාද්ධි ණය මුදල් ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රමාණවත් බව

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.24 වගුව හා 3.17 ප්‍රස්තාරය අනුව ව්‍යාපාර සඳහා ලබා ගත් ණය මුදල් ප්‍රමාණවත් නොවූ පවුල් 51 විවිධ ආකාරයෙන් අතිරේක අරමුදල් සපයාගෙන තම ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමක් නිරීක්ෂණය විය. එසේ සපයා ගත් මාර්ග පහත 3.25 වගුව හා ප්‍රස්තාරය තුළින් නිරූපණය කර ඇත.

3.6.4 ව්‍යාපාර සඳහා අතිරේක අරමුදල් සපයාගත් ආකාරය

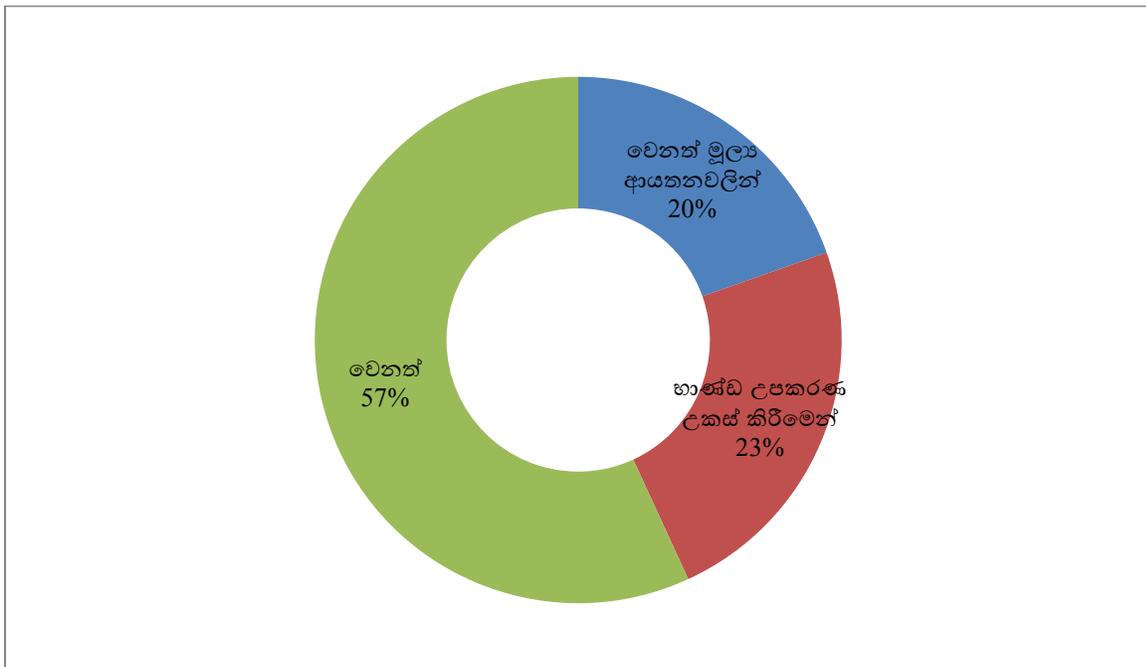
සමෘද්ධි ණය වැඩසටහන යටතේ ලබා ණය මුදල් ප්‍රමාණවත් නොවූ ව්‍යවසායකයින් තම ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වන අතිරේක අරමුදල සපයා ගත් ආකාරය පහත 3.25 වගුව 3.18 ප්‍රස්තාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.25 වගුව:- අතිරේක අරමුදල් සපයාගෙන ඇති ආකාරය

අ/අ	සපයාගත් මාර්ගය	එකතුව	ප්‍රතිශතය (%)
1	වෙනත් මූල්‍ය ආයතනවලින්	10	20
2	භාණ්ඩ උපකරණ උකස් කිරීමෙන්	12	23
3	වෙනත්	29	57
	එකතුව	51	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.18 ප්‍රස්තාරය:- අතිරේක අරමුදල් සපයාගෙන ඇති ආකාරය

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.25 වගුව හා 3.18 ප්‍රස්තාරය අනුව ව්‍යාපාරවලට ණය මුදල් ලබා ගෙන එම කාරණය ඉටු කර ගැනීමට නොහැකි වූ පවුල් 51 ඉතිරි මුදල සපයා ගැනීම සඳහා විවිධ මාර්ග අනුගමනය කර ඇත. ඒ අනුව මූල්‍ය ආයතනවලින් එනම් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන මූල්‍ය ආයතන මෙන්ම දෛනික ණය පොළිකරුවන්ගෙන් ව්‍යාපාර 10 ක් මුදල් සපයාගෙන ඇති අතර එම සංඛ්‍යාව 20% කි. තවද භාණ්ඩ හා උපකරණ එනම් තමා සතු හා දරුවන් සතු රත්‍රං භාණ්ඩ උකස් කිරීමෙන් පවුල් 12 ක් එනම් 12%ක ප්‍රතිශතයක් තම අරමුදල් සපයාගෙන ඇත. තවද 3.25 වගුවේ වෙනත් ලෙස සලකා ඇති පවුල් 29 ක් තම ඉතිරි කිරීම්වලින්, ඥාතීන්ගෙන් හා හිතවතුන්ගෙන් ණය මුදල් ලබා ගැනීමෙන් තම අතිරේක අරමුදල සපයාගෙන ඇත. ඒ අනුව සමෘද්ධි ණය ප්‍රමාණවත් නොවුවද තම ව්‍යවසායක කටයුතු කුමන ආකාරයෙන් හෝ සපයාගෙන තම ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යන බව නිරීක්ෂණය විය.

3.7 ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා බාහිර ආයතන මගින් ලැබුණු දායකත්වය

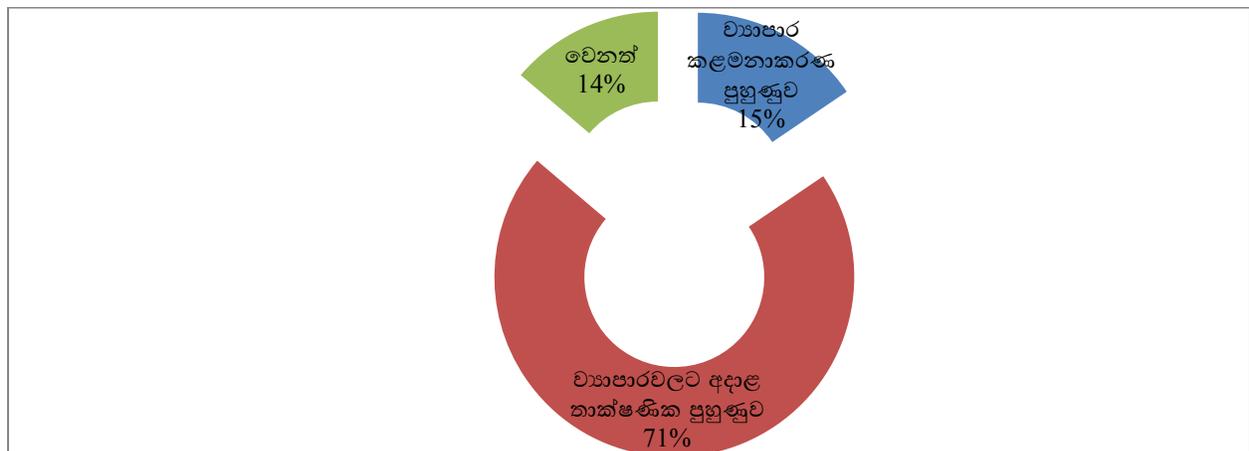
ව්‍යාපාර දියුණුව සඳහා බාහිර ආයතනවලින් පුහුණුවීම් ලබා ගෙන ඇති අතර ඒ පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරු පහත 3.26 වගුව හා 3.19 ප්‍රස්තාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.26 වගුව:- ව්‍යාපාරවල දියුණුව සඳහා බාහිර ආයතනවලින් ලැබුණු දායකත්වය

අ/අ	ලබාගත් පුහුණුව හෝ සේවාව	ලබාගත් සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	ව්‍යාපාර කළමනාකරණ පුහුණුව	9	15
2	ව්‍යාපාරවලට අදාළ තාක්ෂණික පුහුණුව	41	71
3	වෙනත්	8	14
	එකතුව	58	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.19 ප්‍රස්තාරය:- ව්‍යාපාරවල දියුණුව සඳහා බාහිර ආයතනවලින් ලැබුණු දායකත්වය

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.26 වගුව හා 3.19 ප්‍රස්තාරය අනුව සමෘද්ධි දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලිකත්වයෙන් බාහිර සේවා ආයතන හඳුනාගෙන මෙම ව්‍යාපාරික පවුල් සඳහා අවශ්‍ය පුහුණු කටයුතු ලබා දී ඇත. ඒ අනුව ව්‍යාපාර කළමනාකරණ පුහුණුව පු ව්‍යවසායකයින් 09 ලබා දී ඇති අතර ව්‍යාපාරවලට අදාළ තාක්ෂණික පුහුණුව 41 දෙනෙකුට හා වෙනත් පුහුණු 08 දෙනෙකුට වශයෙන් ව්‍යවසායකයින් 58 දෙනෙකුට විවිධ පුහුණු ලබා දී ඇත. මෙසේ ලබා දී ඇති තාක්ෂණික පුහුණු විද්‍යා මධ්‍යස්ථානය, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන, පශු වෛද්‍ය කාර්යාල, කාර්මාන්ත සංවර්ධන මණ්ඩලය, වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරිය, කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය, නිස්කෝ ආයතනය වැනි ආයතනවලින් ලබා දී ඇති අතර යන්ත්‍ර උපකරණ ලබා දීමේදී නියමිත ප්‍රමිතිය පරීක්ෂා කිරීම හා මිලදී ගැනීමට මෙන්ම අදාළ තාක්ෂණික ගැටළු හඳුනා ගැනීමේදී මෙම ආයතනවල සහාය ලබා ගෙන ඇත. ව්‍යාපාර කළමනාකරණ පුහුණුව විදේශ ව්‍යාපෘතියක් වන "Youlead" ව්‍යාපෘතිය විසින් ලබා දී ඇත. අය වැය ලේඛණ සකස් කිරීම, ආදායම් වියදම් කළමනාකරණය, ආදී කටයුතු ඇතුළත් කළමනාකරණ පුහුණු වද ලබා දී ඇත.

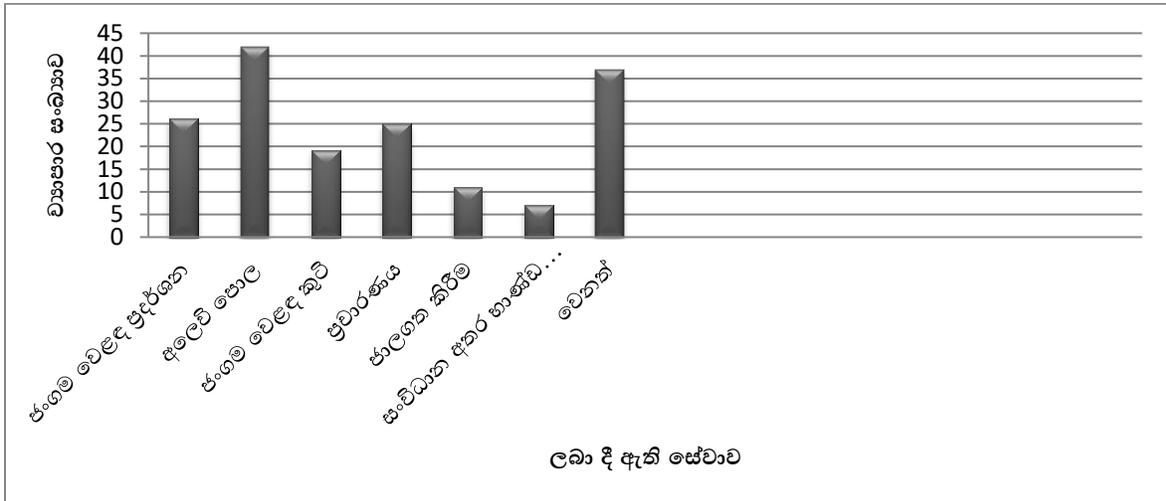
මෙම ව්‍යවසායකත්ව පවුල් සඳහා පුහුණුවීම් කටයුතුවලට අමතරව ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය සඳහා සේවාවන් සමෘද්ධි වැඩසටහන මගින් මෙන්ම වෙනත් ආයතනවලින්ද ලබා ගෙන ඇත. . ඒ අනුව ලබා දුන් සහාය සේවාවන්ගේ ස්වභාවය පහත 3.27 වගුව හා 3.20 ප්‍රස්තාරය තුළින් දක්වා ඇත.

3.27 වගුව:- ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා ලබා දී ඇති සහාය සේවාවන්වල ස්වභාවය

අ/අ	ලැබී ඇති සේවාව හෝ පහසුකම	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	ජංගම වෙළඳ ප්‍රදර්ශන	26	15
2	අලෙවි පොල	42	25
3	ජංගම වෙළඳ කුටි	19	11
4	ප්‍රචාරණය	25	14
5	ජාලගත කිරීම	11	6
6	සංවිධාන අතර භාණ්ඩ හුවමාරුව	7	4
7	වෙනත්	37	22
	එකතුව	170	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.20 ප්‍රස්තාරය - ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා ලබා දී ඇති සහාය සේවාවන්වල ස්වභාවය

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.27 වගුව හා 3.20 ප්‍රස්තාරය අනුව ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය සඳහා ලබා දී ඇති සේවා හා පහසුකම් සලකා බැලීමේදී පවුල් 170 සඳහා යම් කිසි සේවාවක් හෝ පහසුකමක් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව ජංගම වෙළඳ ප්‍රදර්ශන සඳහා ව්‍යවසායකයින් 26 දෙනෙකුට අවස්ථාව සලසා දී ඇති අතර අලෙවි පොළ සඳහා ව්‍යවසායකයින් 42 පහසුකම් සලසා දී ඇත. ජංගම වෙළඳ කුටි 19 දෙනෙකු සඳහා ද, ප්‍රචාරණය 25 දෙනෙකු සඳහාද, ජාලගත කිරීම 11 දෙනෙකු සඳහාත්, සංවිධාන අතර හාණ්ඩු හුවමාරුවීම 07 දෙනෙකු සඳහාද, අනෙකුත් සේවාවන් 37 දෙනෙකු සඳහාද ලබා දී ඇත. මෙහිදී අලෙවිපොළ පහසුකම වැඩිම පිරිසක් එනම් 42 ලබා දී ඇත. ඒ අනුව ණය ලබා දීමට සමගාමීව ව්‍යවසායකයින්ගේ ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධන මාර්ග සලසා දීම සඳහාද උදව් කර ඇති බැවින් ව්‍යාපාරවල දියුණුවට සහාය සේවාවන් ඉවහල් වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.8 සමෘද්ධි ව්‍යවසායක ව්‍යාපාර තුළින් ලබන මාසික ආදායම

සමෘද්ධි ව්‍යවසායකයින් 2021 වර්ෂයට පෙර ලබා ගත් ආදායම හා 2021 ට පසු ලබාගත් ආදායම පිළිබඳ විස්තර පහත වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

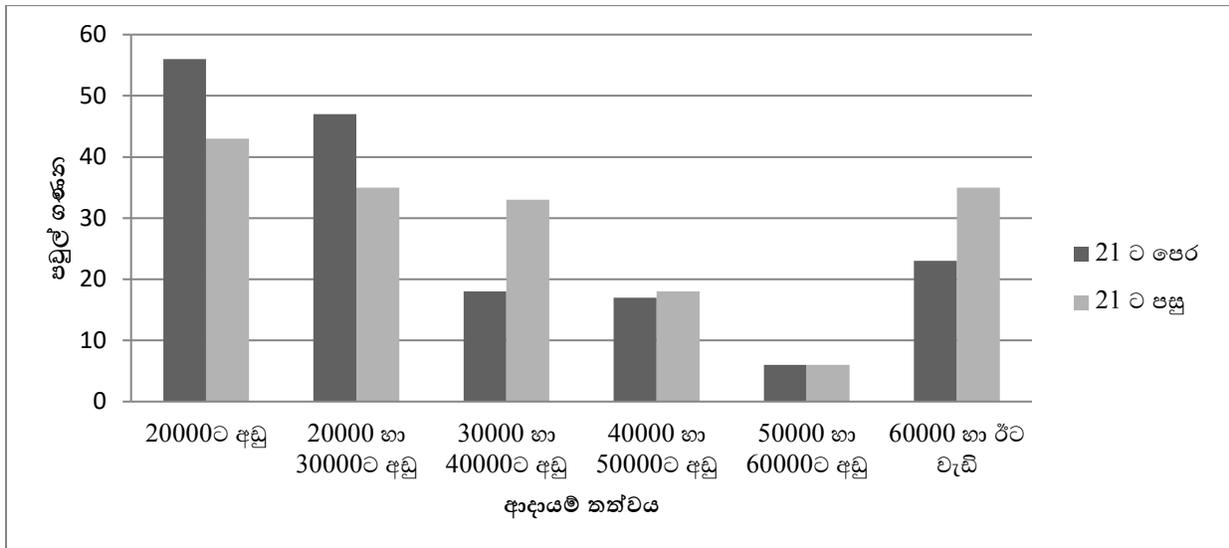
3.28 වගුව:- සමෘද්ධි ව්‍යවසායක ව්‍යාපාර තුළින් ලබන මාසික ආදායම් තත්වය

අ/අ	ආදායම් තත්වය රු:	2021ට පෙර ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	2021ට පසු ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	20000ට අඩු	56	33	43	25
2	20000 හා 30000ට අඩු	47	28	35	20
3	30000 හා 40000ට අඩු	18	10	33	19

4	40000 හා 50000ට අඩු	17	11	18	10
5	50000 හා 60000ට අඩු	6	4	6	3
6	60000 හා ඊට වැඩි	23	14	35	23
	එකතුව	170	100%	170	100%

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.21 ප්‍රස්ථාරය :- සමෘද්ධි ව්‍යවසායක ව්‍යාපාරවල මාසික ආදායම් තත්වය

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.28 වගුව හා 3.21 ප්‍රස්ථාරය අනුව සමෘද්ධි ව්‍යවසායකයින්ගේ මාසික ආදායම නිරීක්ෂණය කිරීමේදී 2021 ට පෙර ආදායම් තත්වය රුපියල් 20,000.00 අඩු පවුල් 56 ක් විය. මාසික ආදායම වර්ගීකරණය අනුව අඩුම ආදායම් තත්වය රුපියල් 20,000.00 වන අතර අධ්‍යයනය කළ පවුල් අතරින් වැඩිම පවුල් 56 ක ප්‍රමාණයක් එනම් 33 ප්‍රතිශතයක් මෙම කොටසට අයත් වේ. ඒ අනුව නියැදියෙන් අඩු ආදායමක් ලබන පිරිස වැඩි ප්‍රමාණයක් බව දක්න අනුව පෙනේ. එහෙත් 2021 ට පසු ව්‍යාපාර අධ්‍යයනයේදී වැඩිම ආදායමක් ලබන පවුල් අතරට එනම් රුපියල් 60,000.00 ආදායමක් ලබන පවුල් 35 ක් සිටී. ඒ අනුව 2021පෙර නියැදියෙන් 23%ක් වැඩිම ආදායම් මට්ටමක් ලබන වර්ගීකරණයට අයත් වේ. එය 2021 වර්ෂයට පසු ව්‍යාපාරිකයින් 35 දක්වා වර්ධනය වී ඇත. ඒ අනුව ව්‍යාපාරිකයින්ගේ ආදායම වැඩි වීම අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද සමෘද්ධි වැඩසටහනේ යහපත් ප්‍රචණ්ඩතාවයක් බව තහවුරු වේ. ණය වැඩසටහනේ රුපියල් 50,000-60,000 අතර ආදායම් ලබන පවුල් 2021 ට පෙර 06 ක් සිටි අතර 2021 ට පසුද එම සංඛ්‍යාව සමාන වේ.

එමෙන්ම මෙම ව්‍යවසායකයින් සඳහා ඔවුන් සිදුකරන ව්‍යාපාර සඳහා අදාළ තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ පුහුණු ලබාදීමෙන් පසු මාසික ආදායම වර්ධනය වී ඇති ආකාරය පහත 3.29 වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

3.29 වගුව:- ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දුන් පුහුණු නිසි ආදායම් තත්වයට කරන ලද බලපෑම

අ/අ	පුහුණුවල එලදායි බව	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	දළ මාසික ආදායමේ එකතුව රු:	සාමාන්‍ය මාසික ආදායම රු:
1	ව්‍යාපාරයට අදාළ තාක්ෂණික පුහුණුව සහිත	11	566,000.00	51,455.00
2	ව්‍යාපාරයට අදාළ තාක්ෂණික පුහුණුව නැති	159	6,127,000.00	38,534.00
3	ව්‍යාපාරයට අදාළ කළමනාකරණ පුහුණුව සහිත	7	482,000.00	68,857.00
4	ව්‍යාපාරයට අදාළ කළමනාකරණ පුහුණුව නැති	136	6,131,000.00	37,613.00

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.29 වගුව අනුව තාක්ෂණික පුහුණුව ලබා දුන් පවුල් 11කි. තාක්ෂණික පුහුණුව ලබා ගත් පවුල්වල සාමාන්‍ය මාසික ආදායම රුපියල් 51,455.00 කි. ව්‍යාපාර සඳහා තාක්ෂණික පුහුණුව නොලද පවුල් 159 සිටින අතර ඔවුන්ගේ සාමාන්‍ය මාසික ආදායම 38,534.00 කි. තාක්ෂණික පුහුණුව ලබා ගැනීමෙන් පසුව මාසික ආදායම රුපියල් 12,921.00 වර්ධනය වී ඇත. කළමනාකරණ පුහුණුව සහිත පවුල් 07 සිටින අතර ඔවුන්ගේ මාසික ආදායම රුපියල් 68,857.00 කි. එම පුහුණුව නොලද පවුල් 136 සිටින අතර ඔවුන්ගේ මාසික ආදායම රුපියල් 68,857.00 කි. ඒ අනුව අදාළ ව්‍යාපාර සඳහා තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ පුහුණු ලබාදීම තුළින් එම පවුල්වල මාසික ආදායම වර්ධනය වී ඇති බවත්, එය ව්‍යවසායකයින්ගේ ජීවන තත්වයට බලපා ඇති බවත් කිව හැකිය.

3.9 ව්‍යාපාර වැඩිදියුණුව සඳහා සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක වීම.

ව්‍යාපාරයක් සාර්ථක වීමට නම් සැලසුම් සහගතව ක්‍රියාත්මක වීම ඉතා වැදගත් වේ. ඒ සඳහා සැලසුම් ගත වැඩපිළිවෙළක් තිබිය යුතුය. සමෘද්ධි ව්‍යවසායකයින්ගේ සැලසුම් සහගත වැඩපිළිවෙළ පිළිබඳ පහත වගුව තුළින් දක්වා ඇත.

3.30 වගුව:- ව්‍යාපාර වැඩිදියුණුව සඳහා සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක වීම.

අ/අ	ස්වභාවය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	2021ට පෙර සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙළක් තිබීම	88	51
2	2021ට පසු සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙළක් තිබීම	106	62

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ඉහත 3.30 වගුව අනුව 2021 වර්ෂයට පෙර සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක වී තිබුණේ පවුල් 88 සඳහා වන අතර එය 51% කි. 2021 ට පසු සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක වූ පවුල් 10 ඇති අතර එය අධ්‍යයනය කළ පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 62% කි. ඒ අනුව සමෘද්ධි වැඩසටහන තුළින් ලබා දී ඇති දැනුවත් කිරීම් හා පුහුණු වැඩසටහන් තුළින් ව්‍යවසායකයින් සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් සඳහා යොමුවීම වර්ධනය වී ඇති ආකාරය නිරීක්ෂණය වේ. එය ව්‍යාපාර දියුණුවට බලපා ඇති බව පැහැදිලි වන අතර සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක නොවීම සඳහා බලපෑ හේතු මෙම අධ්‍යයනය තුළින් සොයා බැලිය. එය පහත සඳහන් 3.31 වගුවේ දක්වා ඇත.

3.31 වගුව:- ව්‍යාපාර සඳහා සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක නොවීමට බලපෑ හේතු.

අ/අ	ස්වභාවය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවීම	29	17
2	උනන්දුවක් නොමැතිකම	26	15
3	වෙනත්	17	10

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

ව්‍යාපාර සඳහා සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක නොවීමට බලපෑ හේතු ඉහත 3.31 වගුවේ දක්වා ඇත. ඒ අනුව සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් සකසා ගැනීමට දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවීම යන කාරණය හේතුවෙන් පවුල් 29 සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් අනුගමනය කොට නොතිබූ අතර එය මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 17% කි. ඒ අනුව ව්‍යවසායකයින්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීම තවදුරටත් සිදු කළ යුතුව ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ. සැලසුම්ගත වැඩපිළිවෙලක් සකසා ගැනීමට උනන්දුවක් නොමැති පිරිස 26 ක් වන අතර එය 15%කි. ඒ අනුව කොතෙක් දැනුවත් කළද උනන්දුවක් නොමැතිකම දිළිඳුකම අවම කිරීමට මෙන්ම මෙම ව්‍යාපාර සංවර්ධනයට ද බාධාවක් බව නිරීක්ෂණය විය.

3.10 ව්‍යාපාර ආදායම වැඩිවීම පවුලේ ජීවන තත්ත්වයට බලපා ඇති ආකාරය.

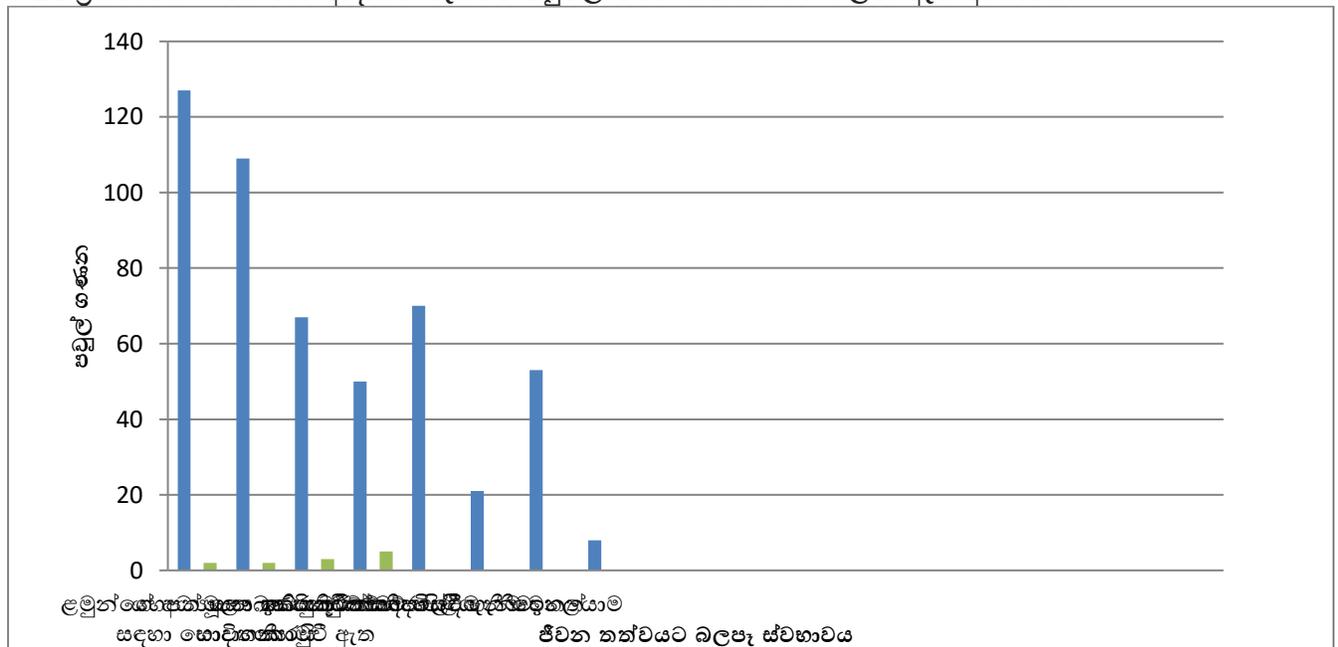
සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබාගෙන ව්‍යාපාර ආදායම වැඩි කර ගැනීම නිසා පවුලේ ජීවන තත්ත්වයට බලපා ඇති ආකාරය කරුණු 8ක් ඔස්සේ අධ්‍යයනය කරන ලදී. එය පහත 3.32 වගුව තුළින් දක්වා ඇත.

3.32 වගුව:- ව්‍යාපාර ආදායම වැඩිවීම පවුලේ ජීවන තත්ත්වයට බලපා ඇති ආකාරය.

අ/අ	ස්වභාවය	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	පවුලේ දෛනික ආහාර ප්‍රමාණාත්මක ව හා ගුණාත්මකව සපුරාගැනීම	127	75
2	ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොදාගැනීම	109	64
3	යහපත් සෞඛ්‍ය පහසුකම් භාවිත කරයි	67	39
4	මූල්‍ය ඉතිරිකිරීම් සඳහා යොමුවී ඇත	50	29
5	ණය බරින් නිදහස්වීම	70	41
6	වත්කම් මිලදී ගැනීම	21	12
7	සමාජ පිළිගැනීම ඉහලයාම	53	31
8	වෙනත්	8	5

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

3.21 ප්‍රස්තාරය :- ව්‍යාපාර ආදායම වැඩිවීම පවුලේ ජීවන තත්ත්වයට බලපා ඇති ආකාරය.

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය - 2023

මෙහිදී ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා ව්‍යාපාර මගින් ලැබෙන ආදායම යොදාගත් පවුල් 109 නිරීක්ෂණය විය. එනම් අධ්‍යයනය කරන ලද පවුල් අතරින් 64% අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා ආදායම යොදාගෙන තිබුණි. මෙහිදී දරුවන් බාහිර පන්තිවලට සම්බන්ධ කිරීම සහ උසස් අධ්‍යාපන කටයුතුවලට මුදල් යොදවා තිබුණි. ව්‍යාප ආදායම පවුලේ දෛනික ආහාර සඳහා ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අයුරින් සපුරා ගැනීම සඳහා පවුල් 127 එනම් 75% යොදා ගෙන ඇත. ඒ අනුව සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව

ණය නිසා පවුලේ ඉහළ පෝෂණ මට්ටමක් ලබාගෙන ඇති බව පැහැදිලි වේ. ණය බරෙන් නිදහස් වීම සඳහා පවුල් 70 ඵනම් 41% මෙයින් ලැබෙන ආදායම යොදාගෙන ඇත. යහපත් සෞඛ්‍ය පහසුකම් භාවිතා කිරීම සඳහා පවුල් 67 ක් ඵනම් 39% තම ආදායම යොදාගෙන ඇත. මෙහිදී නිදන් ගත රෝග සඳහා ක්‍රමානුකූලව බෙහෙත් ගැනීම, සායන සඳහා සම්බන්ධ වීම, නිවසේ වැසිකිලි පහසුකම් හා ජල පහසුකම් සපයා ගැනීම ආදී සෞඛ්‍ය කටයුතු වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා ආදායම යොදවා ඇත. සමාජ පිළිගැනීම ඉහළ ගොස් ඇති බවට පවුල් 53 ප්‍රකාශ කළ අතර එය 31% කි. මෙහිදී ආර්ථික මට්ටමෙන් ඉතා පහළ මට්ටමක සිටි ව්‍යවසායකයින් ආර්ථික මට්ටම ඉහළ යාමත් සමඟ සමෘද්ධි සමීකී ආදියට සම්බන්ධ වී කමික හැකියාව මෙන්ම, සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීමට හැකිවීම තුළින් මෙම පවුල් තුළ සමාජ පිළිගැනීම ඉහළ ගොස් ඇත. මූල්‍ය ඉතිරිකිරීම් සඳහා යොමු වූ පවුල් 50 නිරීක්ෂණය වූ අතර එය 29% කි. බොහෝ විට සමෘද්ධි ණය වාරික ගෙවීමට සිදුවන නිසා ව්‍යාපාරය තුළින් ලබන ආදායම ඉතිරි කිරීමට පෙළඹීමත්, සමෘද්ධි වැඩසටහනේ බලපෑම මත සමෘද්ධි බැංකුවේ මෙන්ම රාජ්‍ය බැංකුවලද ඉතිරි කිරීම් සඳහා පෙළඹී ඇත. වත්කම් මිලදී ගත් පවුල් 21 සිටින අතර එය 12% කි. මෙහිදී ඉඩකඩම් මෙන්ම කර්මාන්තයට අවශ්‍ය යන්ත්‍රෝපකරණෝ මිලදී ගැනීම සිදුකර ඇති අතර ඒ අනුව සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබා ගැනීම තුළින් ව්‍යසායකයින්ගේ ජීවන තත්ත්වයට දැඩි බලපෑමක් සිදුවී ඇති බව පැහැදිලි වේ. මෙහිදී ව්‍යපාරවල ආදායම වැඩිවීම නිසා පවුලේ ජීවන අවශ්‍යතා සපුරා ගෙන ඇති ආකාරය දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමේදී අනාවරණය විය. එය පහත 3.33 වගුව තුළින් දක්වා ඇත

3.33 වගුව:- ව්‍යාපාර ආදායම වැඩිවීම තුළින් පවුලේ ජීවන අවශ්‍යතා සපුරාගෙන ඇති ආකාරය.

අ/අ	සපුරාගෙන ඇති තත්වයන් (ඉහත අනු අංක පරිදි)	ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව	මුළු ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය (%)
1	අනු අංක 1 සිට 7 දක්වා සියල්ල සපුරාගැනීම	04	02
2	අනු අංක 1 හා 2 සපුරාගැනීම	87	51
3	අනු අංක 1, 2 හා 3 සපුරාගැනීම	44	26
4	අනු අංක 1,2,3 හා 4 සපුරාගැනීම	24	14
5	අනු අංක 1, 2, 3, 4 හා 5 සපුරාගැනීම	10	06

මූලාශ්‍රය: නියැදි සමීක්ෂණය -2023

ඉහත 3.32 වගුවේ සඳහන් කරුණු අනුව පවුලේ දෛනික ආහාර ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මකව සපුරා ගැනීම, ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම, යහපත් සෞඛ්‍ය පහසුකම් භාවිතා කිරීම, මූල්‍ය ඉතිරි කිරීම් සඳහා යොමුවීම, ණය බරින් නිදහස් වීම, වත්කම් මිලදී ගැනීම හා සමාජ පිළිගැනීම ඉහළ යාම යන කරුණු 7 ම සපුරා ගත් පවුල් 4 කි. පවුලේ දෛනික ආහාර ප්‍රමාණාත් හා ගුණාත්මක සපුරා ගැනීම හා ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම යන අවශ්‍යතා දෙක පමණක් සපුරා ගත් පවුල් 87කි.

එනම් 51% කි. පවුලේ දෛනික ආහාර ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අයුරින් සපුරා ගැනීම, ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම, යහපත් සෞඛ්‍ය පහසුකම් සඳහා යොදා ගැනීම යන අවශ්‍යතා 03 සපුරා ගත් පවුල් 44 කි. එනම් 26% කි. පවුලේ දෛනික ආහාර ප්‍රමාණාණාත්මක හා ගුණාත්මක සපුරා ගැනීම, ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොදවා ගැනීම, යහපත් සෞඛ්‍ය පහසුකම් භාවිතා කිරීම, මූල්‍ය ඉතිරි කිරීම් සඳහා යොමුවීම යන කරුණු 04 සපුරා ගත් පවුල් 24කි. එනම් 14% කි. වත්කම් මිලදී ගැනීම හා සමාජ පිළිගැනීම ඉහළ යාම හැර සෙසු අවශ්‍යතා 05 සපුරා ගත් පවුල් 10 ක් වූ අතර එය 6% කි. . සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබාදීම තුළින් ව්‍යාපාර දියුණු වී එම පවුල්වල අවශ්‍යතා ගණනාවක් සපුරා ගැනීමට මෙයින් ලැබෙන ආදායම බෙහෙවින් ඉවහල් වී ඇති බව පැහැදිලි වේ.

4 වන පරිච්ඡේදය

නිගමන හා යෝජනා

නිගමන

- මෙම වැඩසටහන විභවතා හඳුනාගැනීමේ දී ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා සහිත කර්මාන්ත සාර්ථකව කරගෙන යාමට හැකි උනන්දුව, උත්සාහය, කැපවීම ඇති පුද්ගලයින් ක්‍රමානුකූල විධිමත් ක්‍රමවේදයකට අනුව තෝරාගෙන ඔවුන් ගම් මට්ටමින් ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක කළ හැකි කර්මාන්ත සඳහා ණය ලබා දීමෙන් අඩුආදායම්ලාභීන්ගේ ආදායම් තත්වය ඉහළ නැංවීමට හැකි වඩා හොඳ සංවර්ධන උපායමාර්ගික වැඩසටහනකි.
- සමෘද්ධි ණය වැඩසටහන පාදක කර ගනිමින් වැඩි දියුණු වූ ව්‍යාපාර මඟින් අධ්‍යයනයට ලක් කළ ප්‍රජාවගේ ආර්ථික මෙන්ම සාමාජීය තත්වය වර්ධනය වී ඇත.
- වර්ධනය වූ ආර්ථිකය ප්‍රමාණාත්මක, ගුණාත්මක ආහාර සැපයුමට හා අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වැඩි වශයෙන් සාධනීය බලපෑමක් සිදු කර ඇත. (උද:- ආහාර සඳහා 75% - අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා 64%)
- සමාජානුයෝජනය නොවූ පවුල් සමෘද්ධි ණය වැඩසටහන සමඟ බද්ධ වී පවතින කුඩා කණ්ඩායම් හා සමෘද්ධි ප්‍රජාමූල සමිති ආදියට සම්බන්ධ වීම තුළින් කටිකත්වය, සමාජ සම්බන්ධතා තුළින් යහපත් සමාජානුයෝජනයක් සිදු වී ඇත.
- ප්‍රධාන රාජ්‍ය බැංකු හා සම්බන්ධ නොවී වෙනත් පෞද්ගලික ණයකරුවන්ට ගොදුරු වී සිටි ප්‍රජාව, සමෘද්ධි බැංකුව සමඟ ක්‍රමානුකූල ගනුදෙනු කිරීමට හා ඉතිරිකිරීමට පෙළඹී ඇත.
- අය වැය ලේඛණ සැකසීම, කළමනාකරණ කටයුතු විධිමත් පරිදි පවත්වාගෙන යාම වැනි ලේඛණගත කටයුතු මඟින් ව්‍යාපාර හා නිවසේ කටයුතු ක්‍රමානුකූලව සිදු කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.
- ණය පැහැර හැරීම් වැනි අකටයුතුවලින් මිදී අදියරෙන් අදියර ණය ලබා ගැනීම සඳහා ණය පිළිබඳ විනයක් පවත්වාගෙන යාමට පෙළඹී ඇත. .
- ඉඩම්, කර්මාන්ත සඳහා යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම්, උකස් භාණ්ඩ බේරා ගැනීම වැනි වත්කම් මිලදී ගැනීම වර්ධනය වී ඇත.

- ආදායම වැඩිවීම නිසා නිදන්ගත රෝග මෙන්ම සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීම හා වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට යොමු වන පිරිසේ වර්ධනයක් සිදු වී ඇත.
- නිවසේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම එනම් පානීය ජල පහසුකම් , වැසිකිළි පහසුකම් කර නිවාස ඉදිකිරීම වැනි කටයුතු වලද වර්ධනයක් දක්නට ලැබේ.
- නව යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම තුළින් නව තාක්ෂණයට යොමු වීම මෙන්ම නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවයද සිදු වී ඇත.
- මෙම සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහන සාර්ථක වීමට නිලධාරීන්ගේ නිරන්තර පසුපරම බලපා ඇත.
- සමෘද්ධි ණය වැඩසටහන තුළින් තම ව්‍යාපාර ක්‍රමවත් පිරිදි වර්ධනය කර ගැනීමට කටයුතු කළද ඒවා අලෙවි කරගැනීමට වෙළෙඳපොළ පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම ඔවුන් මුහුණපාන ගැටළුවකි.
- සමෘද්ධි බැංකු මඟින් ව්‍යවසායකත්ව ණය ලබා ගත්තද ඔවුන්ට ලැබෙන එම මුදල ප්‍රමාණවත් නොවන අතර තව දුරටත් ප්‍රාග්ධන හිඟය නිසා කර්මාන්තය දියුණු කර ගැනීමට බාධාවක් වී ඇත.
- කර්මාන්ත දියුණු කරගැනීමට ව්‍යවසායකයින් විවිධ ක්‍රම අනුගමනය කළද අමුද්‍රව්‍ය හිඟය හා ඒවායේ මිල ඉහල යාම අධ්‍යයනට ලක් කළ ප්‍රජාව මුහුණපාන ගැටළුවකි.
- විදුලි ගාස්තු ඉහල යාම ව්‍යවසායකයින්ගේ කර්මාන්ත දියුණුවට ප්‍රබල බාධාවක් වී ඇත. අධ්‍යයනය කළ පවුල් අතරින් පවුල් 94 සඳහා විදුලි ගාස්තු ඉහල යාම බලපා ඇත.
- ඉන්ධන මිල ඉහළ යාමද ව්‍යවසායකයින් මුහුණ දෙන දැඩි ගැටළුකාරී තත්වයකි. අධ්‍යයනය කළ පවුල් අතරින් පවුල් 80 මෙම ගැටළුව නිසා පීඩාවට පත් වී ඇත.
- කොවිඩ් වසංගතය හා ආර්ථික අවපාතය හේතු කොට ගෙන සමහර ව්‍යාපාර අඩපණ වී ඇති අතර ඒ හේතුවෙන් ලබා ගත් ණය නිසියාකාරව ආපසු ගෙවීමට නොහැකි ව්‍යවසායකයින් පිරිසක්ද වේ.

යෝජනා

සමෘද්ධි ව්‍යවසායකත්ව ණය වැඩසටහන ලංකාවේ ඕනෑම ප්‍රදේශයක අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාව සඳහා ස්වයං-රැකියාත් වැඩිදියුණු කිරීමට ක්‍රියාත්මක කළ හැකි සාර්ථක ආදායම් උත්පාදන වැඩසටහනකි.

- නිෂ්පාදන වර්ධනය කිරීමට සමෘද්ධි වැඩසටහන සහාය දෙන ප්‍රමාණයට සාපේක්ෂව වෙළෙඳපොල පහසුකම් සපයා දීමේ අවස්ථාවන් සඳහාද සමෘද්ධි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වැඩි දායකත්වයක් ලබා දිය යුතු වේ.
- විභවතා හඳුනාගැනීමේ දී ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා සහිත කර්මාන්ත සාර්ථකව කරගෙන යාමට හැකි උනන්දුව, උත්සාහය, කැපවීම ඇති පුද්ගලයින් ක්‍රමානුකූල විධිමත් ක්‍රමවේදයකට අනුව තෝරාගෙන ඔවුන්ට ගම් මට්ටමින් ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක කළ හැකි කර්මාන්ත සඳහා ණය ලබා දීම සිදු කළ යුතු වේ.
- මෙම වැඩසටහන සඳහා යොමු වූ පුද්ගලයන් පිළිබඳ පසු විපරම් කොට ඔවුන් මුහුණ දෙන ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා පියවර ගත යුතුවේ.
- සාර්ථකව ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යනු ලබන ව්‍යවසායකයින් හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන සුපිරි වෙළෙඳසැල් වෙත යොමු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සමෘද්ධි දෙපාර්තමේන්තුවේ අලෙවි අංශය විසින් සිදු කරන්නේ නම් මෙම වැඩසටහන ජාතික මට්ටමේ සන්ධිස්ථානයක් සහිත වැඩසටහනක් වනු ඇත .
- දීර්ඝ කාලයක් සමෘද්ධි වැඩසටහන සමඟ බැඳී සිටින ව්‍යවසායකයින් දැනුම, කුසලතා හා අත්දැකීම්වලින් පිරිසුන් පිරිසක් බැවින් මෙම ව්‍යවසායකයින් සම්බන්ධ කරගනිමින් නව ව්‍යාපෘති තව තවත් ආරම්භ කිරීමට කාලය එළඹ ඇත.
- මෙම ණය වැඩසටහන තරුණ පරපුර වෙත ආකර්ෂණීය වැඩසටහනක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීමේදී අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වල විරැකියාවෙන් පෙළෙන දු දරුවන් තෝරා ගත යුතු වේ.
- ණය වැඩසටහනට සමගාමීව ව්‍යාපාර පුහුණුව හා තාක්ෂණික පුහුණු තවදුරටත් ළඟා කර දීමෙන් ව්‍යවසායකයින්ට දීර්ඝ ගමනක් යාමට හැකියාව ලැබේ.
- ව්‍යවසායකයින්ට තම ව්‍යාපාර දියුණු කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු සමෘද්ධි දෙපාර්තමේන්තුව මැදිහත්වීමෙන් සිදු කිරීම සුදුසු වේ.
- කොවිඩ් වසංගතය හා ආර්ථික අවපාතය හේතු කොට ගෙන අඩපණ වී ඇති ස්වයං-රැකියා පනගැන්වීමට ප්‍රාග්ධන සංවිතයක් ව්‍යවසායකයින් සතුව නොපවතින බැවින් සමෘද්ධි බැංකුව මගින් අඩු පොලී හා සහනදායී කොන්දේසි මත ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සඳහා ණය වැඩසටහන කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.

- ව්‍යවසායකයින් ආපසු ගෙවීමට ඇති ව්‍යවසායකත්ව ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.
- උද්ධමනය හා ආර්ථික අවපාතය හමුවේ අමුද්‍රව්‍ය හා නිමි ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත වෙළෙඳපොළ උච්චාවචන හේතුවෙන් පවත්වාගෙන ගිය ස්වංඥකියා අඩපණ හෝ බිඳ වැටී ඇති හෙයින් ඒවා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ව්‍යවසාය සානුබල හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.
- බැංකු හෝ විධිමත් මූල්‍ය ආයතනවල ඉතිරි කිරීමට ප්‍රමාණවත් මුදලක් ව්‍යවසායකයින් සතුව නොපවතින හෙයින් ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සඳහා සමෘද්ධි කුඩා කණ්ඩායම් හා ග්‍රාමීය සංවිධාන තුළ සුළු ප්‍රමාණ ඉතුරුම් වැඩසටහන් යාවත්කාලීන කිරීම හා ශක්තිමත් කිරීම කළ යුතු වේ.
- ස්වංඥකියා හා සම්බන්ධ අමුද්‍රව්‍ය හා නිමි භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේදී වියදම් ඉහළ යාම හේතුවෙන් විවිධ දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දී ඇති හෙයින් එකවර වැඩි තොගයක් ප්‍රවාහනය කිරීම, ලාභදායක ප්‍රවාහන මාධ්‍ය භාවිතා කිරීම, ආසන්න වෙළෙඳපොළ ඉලක්ක කිරීම හා සාමූහික ප්‍රවාහන ක්‍රමයකට අනුගත වීම ආදී පිරිවැය අවම කිරීමේ ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්විය යුතු වේ.